

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 30 (1017) LIEPOS - JULY 24

• 1969 LIETUVIŲ SVIETIMO IR ŠEIMOS METAI • LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS — LITHUANIAN WEEKLY • 941 DUNDAS ST. WEST, TORONTO 140, ONT. CANADA • Tel. 368-6813

Okupuota istorija

Kai užėmė sietima kariuomenė, okupuoja kraštą, įveda karinę valdžią, suvaržo normalų žmonių gyvenimą, bet neokupuoja nei krašto kultūros, nei jo praeities. Visiems juk aišku, kad ir galinčiausia kariuomenė negali pakeisti istorijos faktų, nei karinė jėga įvesti savo kultūros. Deja, tai nebuvo aišku Hitleriui ir jo pradiniam sąjungininkui Stalinui. Jų okupacija nebuvo tikrai karinė — siekė daug giliau, būtent, krašto kultūros bei istorijos okupacijos. Dėlto jų užimtuose kraštuose turėjo būti peržiūrėta istorija, palenkta okupacinei valiai kultūra. Hitlerio okupacija sudužo, o Stalino įpėdinių — tebesilaiko. Štai labai akivaizdi iliustracija. "T2" redakcija pasiekė istorijos vadovėlių, vartojamų okupuotos Lietuvos vidurinėse mokyklose, ir vidurinių mokyklų istorijos programos. Tai dokumentiniai įrodymai rusiškiosios okupacijos, kuri paverė Lietuvą ne tik fiziškai, bet ir dvasiškai. Štai kaip skamba pirmasis "TSRS Istorijos" (S. Aleksejevo ir V. Karcovo) sakiny: "Salis, kurioje mes gimėme ir gyvename, vadinasi Tarybų Socialistinių Respublikų Sąjunga — TSRS. Tai mūsų Tėvynė" (3 psl.). Taigi, lietuvių mokyns savo krašto mokykloje vertiamas išsamominti, kad jo tėvynė yra ne Lietuva, o Sovietų Sąjunga. Ir tai yra pagrindas, ant kurio statomas ne tik istorijos dėstymas, bet ir visos auklėjimas. Lietuvis tikroji tėvynė Lietuva yra atimta, o jos vietas brukama "Tarybų Sąjunga", kuri yra ne kas kita, kaip rusiškasis imperializmas.

Minėti dalykai dar labiau išryškėja paėmus į rankas vidurinių mokyklų programą, skirtą IX-XI klasioms ir išleistą 1963 m. Per pastaruosius metus ji savo pagrinduose tikriausiai nepasikeitė. O ten pasakytą, kad pagrindinės žinios Lietuvos TSR pertekiamos, nagrinėjamos TSRS istorija. Taigi, Lietuvos istorijos, kaip atskiro dėstomojo dalyko, nėra — ji inkorporuota Sovietų Sąjungos istorijon. "Lietuvos TSR istorija yra visos Tarybų Sąjungos istorijos sudėtinė dalis, todėl Lietuvos TSR istorijos klausimus reikia glaudžiai siesti su TSRS istorija" (25 psl.). Negana to — istorijos programa išsamiai reikalauja, kad Rusija būtų rodoma kaip didžiausia geradarė, be kurios lietuvių tauta būtų žuvusi: "Mokiniams išaiškinama, kad glaudus rusų ir lietuvių bendradarbiavimas turėjo didžiulės teigiamos reikšmės lietuvių tautai, išsaugant laisvę ir nepriklausomybę" (t. p.). "Augsta slavų, ypač rusų tautos, kultūra darė įtaką Lietuvos kultūros vystymuisi" (t. p.). Carizmas buvęs nerusų tautų nacionalinės kultūros slopintojas, bet "pažangiųjų rusų visuomenė" gynusi nacionalinius mažumų reikalus. Taigi, kaltas caras, bet ne rusai, kurie juk buvo "pažangiausia" tauta. Didžiausias Lietuvos istorijos įvykis esąs "tarybų valdžios paskelbimas". Toliau dar pabrėžiama: "Dėstant pagrindines žinias iš Lietuvos TSR istorijos, parodoma, kad lietuvių tauta pergyveno didžiausius istorinius įvykius: tapo Tarybų Socialistinė Respublika, buvo priimta į Tarybų Sąjungos sudėtį" (27 psl.).

Tai tik kelios iliustracijos iš istorijos programos. Peržvelgus ją, darosi klaiku. Juk tai ne istorija! Tai pamaldžios legendos, sudurkystos iš sugrąžtos istorijos savajai teorijai įrodyti. Tai tikra Prokuroso lova, kurioje sovietai paguldė ne tik Lietuvos, bet ir Rusijos, ir visų kitų tautų istoriją. Jiems faktai nesvarbu — jeigu jie netelpa į marksinę lovą, reikia taip apdailinti, kad tilptų. Tai matyti jau pvz. iš vienintelio dalyko — nepriklausomos Lietuvos okupacijos, rusų įvykdytos 1940 m. Tai užfiksuota net pačiame sovietų dokumente — Lietuva buvo įėjusi užimta raudonosios armijos. Tai matė ir pergyveno visa tauta, o dabar istorijos mokytojai turi aiškinti, kad tai padarė "Lietuvos darbo žmonių revoliucinis judėjimas" (27 psl.), kad Lietuva laisvai išjungė Sovietų Sąjungon, kad yra suverenios tautų laisva sandauga. Visa tai prieštarauja faktams ir jais pagrįstai istorijai. Sovietams betgi svarbesnis yra melas, nes jis geriau patarnauja marksistinei jų teorijai ir rusų imperializmui. Žiūrint į visa tai, galima būtų sakyti: jei nori, tegu save apgaudinėja. Deja, taip neišėina, nes tokia "istorija" klaidina lietuviškąjį jaunimą, žaloja dvasinį jo pasaulį ir dirbtinai išpaudžia rusišką marksizmo narvan. Dėlto okupuotos Lietuvos jaunimas, susitikęs su tautiečiais iš laisvųjų Vakarų, kartais sunkiai susikalba ta prasme, kad pajunta dviejų vidinių pasaulių atstumą. Jaunimas, kuris dar nepajėgęs išsiveržti iš okupuotos istorijos, savotiškai galvoja ir kitaip mato tuos pačius dalykus nei laisvieji lietuviai. Čia tad prisimintna, kad tikrai tiesa gali padaryti žmones laisvus.

KANADOS IVYKIAI

PREMJERO KOVA SU ŪKININKAIS

Premjero P. E. Trudeau kelionė į Manitobos, Saskačevano ir Albertos provincijas priminė XIX šimtmečio viešnagę laukiniuose vakaruose, tik šį kartą karo kirvis buvo iškastė ne indėnais, bet kviečių neturintys kur dėti ūkininkai. Pernai Kanadoje liko neparduoti kviečių 850 milijonų bušelių, kurių pusė tebėra pas ūkininkus. Kadangi šiemet tikimasi gero kviečių derliaus, strėlių laidymas į premjerą P. E. Trudeau yra visiškai suprantamas. Tos strėlės buvo gana skaudžios. Kaip gi kitaip pavadinti premjerui skirtus tokius žodžius, kaip "kvailys", "akmenagalvis", "turtingas vėjavaiškis" ir netgi "komunistas"? Saskačevano ūkininkai už surengė demonstracijas su traktoriais, prie viešbučių, kuriuose buvo apsisitojęs P. E. Trudeau, suvertė krūvas supuvusių kviečių. Ūkininkai reikalauja 200 milijonų dolerių paramos. Negalėdami parduoti kviečių, jie yra išsėmę pinigų atsargas. Problema komplikuoja perdidelė kviečių pasiūla pasaulinėje rinkoje, niekais pavertusi tarptautinė sutarti, pagal kuria mini-mali kaina už bušelį turėjo būti \$1.95. Atrodė, kviečių kainos gali kristi net iki \$1.70 už bušelį. Pradžioje premjeras P. E. Trudeau mėgino dėstyti, kad ūkininkai turės mažinti pasėlių plotus, bet vėliau pakeitė nuomonę ir ėmė šnekėti apie finansinę paramą ūkininkams. Gali tekti įvesti dvejas kviečių kainas —

žemesnę eksportui ir augštesnę vietiniam poreikimui. Tokiu atveju duonos kepalas Kanadoje pabrangtų pora centų. Priitrukęs kantrybės, P. E. Trudeau pagrasino, kad jis ateityje vengs tų ūkininkų, kurie jį dabar įžeidinėja. Vis dėlto išvengti jų neįmanoma, nes Manitobos, Saskačevano ir Albertos ūkininkai rinkimuose turi nemažą svorį, kurio jokia politinė partija negali ignoruoti. Opozicijos vadai kaltina premjerą P. E. Trudeau nesidomėjimu Kanados ekonominiais reikalais. S. m. liepos 31 d. baigiasi su Sovietų Sąjunga pasirašyta sutartis parduoti 336 milijonų bušelių kviečių. Pagal šią sutartį sovietai kviečių yra nupirkę tik 175 milijonus bušelių. Ar sutartis bus pratęsta, tuo tarpu nežinoma. Pastarųjų dvejų metų laikotarpį sovietai turėjo rekordinius derlius. Kviečių importas jiems buvo pasidaręs nereikalingas.

Federaciniame parlamente vyksta aštri kova dėl taisyklės nr. 75 priėmimo. Šios taisyklės parašafai vyriausybei leistų apriboti priimamų įstatymų svarstymo laiką trim būdais: a. partijų vadų vienbalsiu susitarimu, b. dviejų opozicinių partijų priėmimo remti vyriausybės nustatyta laika ir c. vyriausybės nustatyta laiko riba įstatymui svarstyti. Opozicinės partijos, išsivėrdamos tokioje triufoje taisyklėje parlamento teisių mažinimą, pradėjo samoningus trukdymus. Parlamentas turėjo

Trūksta laisvės vėjo

Montrealiečio kunigo viešnagė Sovietų Sąjungoje ir jo išpužiai, aprašyti kanadiečių spudoje

"The Montreal Star" š. m. liepos 5 d. laidoje paskelbė ilgą rašinį prancūzų jėzuito I. Beaubien, kuris gyvena Montrealy ir dirba ekumeninio sekretoriato prancūzų skyriuje. Tame rašinyje autorius pasakoja išpužius, patirtus Vengrijoje, Rusijoje, Lenkijoje ir Čekoslovakijoje. Keliauo jis 1969 m. pavasarį drauge su amerikiečių kunigu, studijuojančiu Sveicarijoje, ir protestantų pasauliečiu, dirbančiu ekumeniniame institute Bossey vietovėje, Sveicarijoje. Vizos gavimas per Ženevos kelionių agentūrą užtruko penkis savaites.

Atėmė Sv. Raštą
Keleivių pasus prie Vengrijos sienos tikrino net 5 kartus. Vengrijoj žmonės atrodė ekonomiskai atsilikę nuo vakariečių. Budapešto parke matyti tuščia pakyla, nuo kurios buvo nuverstas Stalino statula sukilimo metu. Tai ženklas, kuris rodo vengrų pastangas atgauti laisvę. Ypač daug yra kentęje katalikai: "Nors jų būklė, atrodo, gerėja, tačiau jiems tebėra per daug sunku užmiršti nesena praeitį ir atsiskirti į naują ateitį bei dirbti Bendrijos atnaujinimo darbą."

Prie Sov. Sąjungos sienos keleivius pasitiko mandagus, gerai angliskai kalbąs "Inturisto" tarnautojas, kuris nuvedė atvykėlius į muitinę. Čia visi keleivius lagaminai buvo atidaryti patikrinti, pinigai suskačiuoti, o pas šveicarijos rastos knygos kaip Sv. Raštas, rusiškai religiniai leidiniai, atimtos ir gražintos tikėtai po dvių savaitių, kai grįžo namo. "Inturisto" pareigūnas guodė svečius, sakydamas, kad tai įprastinė procedūra.

Ortodoksų pamaldose
Traukinyje, kuris gabeno keleivius į Kieva, vakariečių trijulė turėjo vienutę su trim lovom. Du iš jų, vaikišodami koridoriuje, turėjo progos pasikalbėti su rusų karininku. Pastarasis gyrė Sov. Sąjungą, kaip pažangesnę šalį už Sveicariją ir JAV-es. Kai vakariečiai paklausė, ar jis buvęs tose šalyse, atsakė dar niekur užsieniuose nebuvo ir užsiminė apie JAV politiką Vietname. Vakariečiai gi priminė jam Čekoslovakiją.

Kieve šį vakariečių trijulę globojo "Inturistas" ir Maskvos ortodoksų patriarcho atstovas Aleksandras. Pastarojo dėka svečiai galėjo pasikalbėti su Kievo metropolitu Filaretu ir jo pagalbininku vyskupu Vladimiru, dalyvauti ju laikomose pamaldose Sv. Vladimiro katedroje šeštadienį. (Tikroji Sv. Sofijos katedra padaryta muzėjumi). Pamaldos truko 3,5 valandos, dalyvavo apie 4000 asmenų. "Nors aš nieko nesupratau, tačiau giesmės, maldos, skaitymai bei apeigos mane giliai jaudino. Pačioje šalies širdyje, kur siaučia materialistinis ateizmas, šių krikščionių tikėjimas yra nuostabus liudijimas" — rašo I. Beaubien.

Pas kleboną
Leningrade vakariečiai svečiai matė žydintį meno gyvenimą, sužinojo, kad karo metu žuvo 900.000 miestiečių, ir turėjo progos aplankyti keletą cerkvių. Vienintelėje katalikų bažnyčioje jie galėjo atnašauti Mi-

būti paleistas vasaros atostogų prieš tris savaites, bet ginčams vis dar nematyti galo.

Kanados bankas antrą kartą beveik vieno mėnesio laikotarpyje padidino nuosimčių paskoloms. Birželio 11 d. Kanados bankas už paskolas kitiems bankams pradėjo imti 7½%, o dabar jau ima 8%. Šių priemonių privertė imtis pinigų plaukimas į JAV, kur paskolų palūkanos yra dar augštesnės. Ryšium su paskolų pabranginimu kanadiečių bankai iš eilinių piliečių už paskolas reikalauja 8½%. Galimas dalykas, jie dabar pradės reikalauti 9%. Prekybiniame balanse pradeda didėti plyšiai. Pirmajame 1968 m. pusmetyje Kanados eksportas viršijo importą \$502.300.900, o šiemetinis perteklius jau sumažėjo iki \$196.200.000 tame pačiame laikotarpyje. Nukelta į 8-tą psl.

šias ir pusryčių metu lotyniskai pasikalbėti su klebonu, kuris tarp kitko prašė religinių knygų prancūzų kalba. (De Gaulle lankymosi metu ten klebonavo kun. Pavilonis. Red.). Taip pat vakariečiams svečiams buvo leista aplankyti ortodoksų teologinę akademiją, kurioje mokosi 50 studentų, besiruošiančių kunigystei. Jų pasiruošimas ten trunka ketverius metus. Profesoriai ir studentai, anot kun. Beaubien, dirba "herojiškose sąlygose".

Pas metropolita
Maskvoje svečiai buvo priimti metropolito Nikodemo, kuris tvarko ortodoksų Bendrijos užsienio reikalus. Iš jo svečiai patyrė, kad kardinolo Bea mirties progą jis pasakė apie jo ekumeninius darbus ištisą pamokslą, o katalikų vyskupui Willebrandui sudaręs sąlygas atlikti Mišias Leningrado ortodoksų teologinėje akademijoje.

Ispūdingas vizitas buvo Zagorske, 50 mylių už Maskvos. Ten gyvena Maskvos patriarchas Aleksis, yra senas ortodoksų vienuolynas, aptvertas augšta siena, ir teologinė akademija.

Rusai, pasak kun. Beaubien, atrodė kantrūs ir darbštūs. Ap-lamai, jie yra giliai religingi, nors daugelis jų — ateistai. Esą kyla noras skirti žmones nuo totalitinės politinės sistemos, pagrįstos slaptaja policija. Ten pilietis nežino, ar yra sekamas, ar ne. Tokiu būdu susidaro baimės atmosfera.

Taip gyvena žmonės
Kievo, Leningrado ir Maskvos gatvėse matyti žmonės nebuvo nei geresni, nei blogesni kaip S. Amerikoje, nebent mažiau linksmi, labiau rezervuoti. "Jie nevisuomet gali gauti įsėj-komus reikmenis krautuose. Dažnai jie turi stovėti eilėse. Ju butai yra maži ir valstybės kontroliuojami. Jauna mergaitė, elektrinė, atvyksta Maskvoje dirbti įmonėje. Ji apgyvendinama kambaryje drauge su kitom penkiom moterim, kur kiekvie-

Čekoslovakijoje žmonės yra mažiau kantrūs. Tai rodo didelį raidėm užrašai "Dubcek — Laisvė". Baigdamas savo išpužius, kun. Beaubien rašo: "Išvykdami iš Sov. Sąjungos ir satelitinę šalių, atbrandame su užaugusiu viena dalyka, būtent, laisvę. Ji nėra nei tobula, nei ideali, bet yra. Tad ir klausiam save: "Ar suprantame, ką reiškia laisvė? Ar mes, kurdami naują pasaulį, naudojames ja atsakingai?" M.

Okupuotos Lietuvos tautiečių vaikai verčiami padėti gėles prie paminklo, skirto okupacinei armijai žuvusiems pagerbti. Paminklo lentoje matyti įrašas: žuvusiems "kovoje už mūsų tarybinę tėvynę laisvę ir nepriklausomybę". Toji "tarybinė tėvynė" yra Sovietų Sąjunga, faktiškai dominuojama rusų

nai yra tik lova ir spintelė. Tokių kambarių koridoriaus gale yra įrengta bendra virtuvė, kur kiekviena gamina sau valgi. Jos nesiskundžia. Atrodo patenkintos."

Persekiojimas sustiprino
Apie religiją kun. Beaubien rašo: "Aš manau, kad krikščioniškoji religija šalies istorijoje turėjo per daug didelį vaidmenį, ortodoksai ir kiti krikščionys yra per daug ištikimi savo religijai, kad ateistinė valdžia galėtų ją visai išnaikinti. Persekiojimas dargi pažadino ir sustiprino religiją tikinčiųjų, kurie savo išterme priklauso prie geriausiu pasaulio krikščionių."

Kieve yra apie 10 veikiančių cerkvių. Leningrade — 15, Maskvoje — 40 (prieš revoliuciją — 1600. Šiuo metu yra 73 vyskupijos. (Duomenys, matyt, imti iš sovietinių šaltinių. Kiek šiuo atveju jie yra patikimi, tuo tarpu neįmanoma patikrinti. Red.).

Atgal į laisvę
Lenkijoje komunistinė vyriausybė laikosi tik Rusijos dėka. Ten, kaip ir kitose satelitinėse šalyse, trūksta "laisvės vėjo". Žmonės Lenkijoje negali laisvai išsireikšti, vyrauja baimės atmosfera. Lenkai yra priversti būti kantriais ir pasiduoti režimui prieš savo valią. Daugelis nori palaikyti ryšius su užsieniu, bet laisvai išvykti negali. "Lenkija šiuo metu yra neturtinga. Mes tai matėm traukinyje, kuriuo važiuojame iki Čekoslovakijos sienos."

Cekoslovakijoje žmonės yra mažiau kantrūs. Tai rodo didelį raidėm užrašai "Dubcek — Laisvė". Baigdamas savo išpužius, kun. Beaubien rašo: "Išvykdami iš Sov. Sąjungos ir satelitinę šalių, atbrandame su užaugusiu viena dalyka, būtent, laisvę. Ji nėra nei tobula, nei ideali, bet yra. Tad ir klausiam save: "Ar suprantame, ką reiškia laisvė? Ar mes, kurdami naują pasaulį, naudojames ja atsakingai?" M.

Sekmadienio vakarą ir pirmadienio rytą daugiau kaip pusė bilijono žemės gyventojų praleido prie televizijos ir radijo priimtuvų, sekdami transliaciją iš mėnulio. Vienintelė išimtis buvo komunistinė Kinija, nesiėkusi pranešti net paties mėnulio nusileidimo fakto. "Luna XV" orbiton aplink mėnulį išsėdusi Sovietų Sąjunga atsisakė tiesioginės transliacijos iš mėnulio, pasitenkindama į antrą vietą nustumtais pranešimais ir tik keletu mėnulio vaizdų, nors amerikiečiai astronautai kartu su savo žuvusių kolegu V. Grisom, R. Chaffee, E. White laukinę ženklais mėnuliu nuvežė ir sovietų žuvusių kosmonautų J. Gagarino, V. Komarovo medalius, kuriuos velionių našlės Maskvoje buvo įteikusios astronautui F. Bormanui. Atsisakymas transliuoti tokį reikšmingą žmonijos istorijoje įvykį dar kartą visam pasauliui paliudijo, kokie menki ir maži žmogeliukai yra sovietų kompartijos vadai. Kol skrydžiuose į erdves pirmavo Sovietų Sąjunga, Maskvos propagandistai visus nuopelnus atiduodavo pranašiausiai nasaulyje komunistinei sistemai. Dabargi jie net neišdriso parodyti savo piliečiams visam pasauliui skirtą amerikiečių laimėjimą. Ar tokie kalėjimo sargų metodai apsaugos komunizmo prestižą, tenka labai abejoti. Amerikiečių laimėjimas yra didelis smūgis L. Brežnevui, kuri jis naiviai mėgino maskuoti "Lunos XV" skrydžiu, neapskeldamas nei plano, nei tikslo, kai tuo tarpu amerikiečiai televizijos pagalba visus žemės gyventojus nukėlė į mėnulį, nors jie nebuvo tikri, ar šis žveis baigsis triumfu, ar sūbit tragedija. "Lunos XV" orbiton aplink mėnulį faktinai netgi sudarė grėsmę "Apollo XI" erdvėlaivui ir privertė astronautą F. Bormaną prašyti papildomų informacijų apie "Lunos XV" skrydį sovietų Mokslo Akademijos pirmininką M. V. Keldysą.

Pasaulio įvykiai

AMERIKIEČIŲ PASTANGOS ŽMONIJOS VARDU PASIEKTI MĖNULI SUSILAUKĖ TRIUMFO liepos 20, sekmadienį, 4 val. 17 min. 40 sek. po pietų, kai mažasis erdvėlaivis "Erelis" su astronautais N. Armstrongu ir E. Aldrinu kvebekiečio Fernando Michon pagamintomis kojomis palietė šios planetos paviršių Ramybės jūroje. Nusileidimas buvo vykdomas automatiniais prietaisais ir galėjo baigtis katastrofa, nes pasirinktoji vieta, pasirodė, buvo krateris, pilnas didelių uolų. Kontrolę turėjo perimti N. Armstrongas, pratęsdamas nusileidimo laiką 30 sekundžių, kol buvo rasta pakankamai lygi vieta už kraterio ribų. Nusileidusio "Erelio" pasvirimo kampas buvo tik 4,5 laipsnio, kai tuo tarpu 30 laipsnių pasvirimas pakilimą ir grįžimą į pagrindinį erdvėlaivį "Kolumbiją" būtų padaręs neįmanomu. Istorinį žingsnį į mėnulį pirmasis žengė N. Armstrongas 10.56 v.v. Radijo bangomis žemę pasiekė jo žodžiai: "Tai yra mažas žingsnis žmogui, bet milžiniškas šuolis žmonijai." Televizija pradėjo pirmąją transliaciją iš mėnulio, ryšių satelitų pagalba perduotą visam žemės rutuliui. Po 20 minučių antrasis koją mėnulį iškėlė E. Aldrin. Abu astronautai konstatavo, kad vaikišioti mėnulio paviršiumi yra lengviau nei buvo tikėtasi ir treniruotasi žemėje. Jų kojos apie aštuntadalį colio grmzdo į purų mėnulio smėlį, primenantį sumaltą anglį. Uolos ir akmenys taip pat padengti tokiu smėliu. Didesnės kalvos buvo matyti kelių mylių atstume, o visa "Erelio" aplinkuma buvo išraižyta nesuskaitomų kraterių duobutėmis ir duobėmis. Astronautai mėnulio paviršiuje įsmeigė stiebas į JAV vėliava ir prie jos išklauzė prez. R. Niksono sveikinimą iš Baltųjų Rūmų. Mėnulio paviršiuje jie paliko siuntimo prietaisais aprūpintą seismografą, kurio dėka mokslininkai galės užregistruoti mėnulio drebėjimus ir didesnių meteorų atsimušimus. Specialus veidrodinis atmušis iš žemės siunčiamus spindulius, suteikdamas mokslininkams galimybę nustatyti tikslų atstuma tarp žemės ir mėnulio ir netgi tarp atskirų žemės vietovių. Astronautų paimti akmenys, mėnulio viršutinio klodo pavyzdžiai mokslininkų laboratorijose padės atskleisti mėnulio planetos kilmę. Pirmieji mėnulio turistai N. Armstrongas ir E. Aldrin "Ereliu" sėkmingai pakilo į erdves ir susirado "Kolumbiją" pavadintame "Apollo XI" erdvėlaivyje ju laukianti keliorei žemės astronautą M. Collins.

Informacijos apie "Lunos XV" orbitos pakeitimus buvo suteiktos, bet jos lig šiol nėra pateistos šio erdvėlaivio skrydžio tokiu metu, kai trys amerikiečiai astronautai visos žmonijos labui rizikavo savo gyvybėmis.

Bene gražiausią sveikinimo žodį astronautams tarė Castel Gandolfo vasarvietėje popiežius Paulius VI: "Garbė, sveikinimai ir palaima jums, mėnulio nugalėtojai! Nuneškit tam mūsų naktų ir sapnų žiburiui savo gyvybę, dvasios balsą, himną Dievui, mūsų Kūrėjui ir mūsų Tėvui. Mes esam kartu su jumis linkime jumoje ir maldose. Popiežius Paulius VI sveikina jus kartu su visa Katalikų Bendrija."

Vietnamo taikos derybose Paryžiuje komunistų Tautinio Išsilaivinimo Fronto sudarytos provizorinės vyriausybės užsienio reikalų ministrė N. T. Binh atmetė P. Vietnamo prez. N. V. Thieu pasiūlytus laisvus rinkimus tarptautinėje priežiūroje. S. Vietnamo atstovas X. Thuy pritarė N. T. Binh, bet oficialiai šio pasiūlymo neatmetė. Saigone viceprez. N. C. Ky kariūnams pasakėjo kalbąje atstokai puolė amerikiečius už derybose daromas nuolaidas komunistams. Jo teigimu, P. Vietnamo atstovai turėtų pasitraukti iš derybų Paryžiuje, jeigu komunistai atsisako P. Vietnamo klausimą spręsti laisvų rinkimų keliu. Karui užbaigti belieka vienas kelias — karinė pergalė. P. Vietnamo prez. N. V. Thieu, atžymėdamas Vietnamą į dvi dalis padalinusios Ženevos sutarties 15 metų sukaktį, pasiūlė abiejų Vietnamų sąjungimą tarptautinėje priežiūroje pravaistais rinkimais. Planą turėtų paruošti tiesioginės šiaurės ir pietų Vietnamų vyriausybės derybos. P. Vietname keturias dienas viešėjo JAV jungtinio štabo viršininkas gen. E. Wheeler. Spėjama, jog konferencijose su amerikiečiais karininkais buvo nagrinėjamas pastaruoju metu sumažėjęs komunistų kovingumas bei jo priežastys, amerikiečių dalinių atitraukimas ir galbūt didžiųjų bombonešių B-52 bombardavimo sustabdymas kaip nauja nuolaid komunistams P. Vietnamo džiūgėlėse.

Indijos kongreso partiją gali suskaldyti prezidento rinkimai rugpjūtio 16 d. mirusiam prez. Z. Husainui pakeisti. Premjerė I. Gandhi kandidatų ir prezidentus buvo pasirinkusi ministrų maisto reikalams J. Ramą, bet jo kandidatūrą atmetė kongreso partija. Kandidatų ji paskelbė žemųjų parlamento rūmų vadą S. Reddy, kurį premjerė I. Gandhi 1967 m. yra pašalinusi iš savo ministrų kabineto. Toks nesiskaitymas su premjere įtaigoja mintį, kad kongreso partija yra pasiryžus į pakeisti kitu asmeniu. Abiejų parlamento rūmų atliekamų prezidento rinkimus komplikuoja antrasis kandidatas — prezidento pareigas einąs V. Giri, kandidatų pasiskelbęs prieš kongreso partijos valią.

Pasaulį nustebino Salvadora ir Hondurо karas, kurio tikroji priežastis yra 1970 m. futbolo pasaulinės taurės rungtynės, tapusios muštynėmis, kai stadione susitiko abiejų kraštų rinktinės. Oficialiai žinoma, įjėska ma kitų priežastį Salvadora invazijai į Hondurą pateisinti. Salvadora vyriausybė apskaitino Hondurą salvadoriečių persekiojimui ir netgi tautudystę, nes karas dėl futbolo iš tikrųjų yra juokingas. O vis dėlto šis pokštas pareikalavo daugiau kaip 3.000 karių gyvybių. Kare žuvo apie 2.400 honduriečių ir 700 salvadoriečių. Kol Amerikos Valstybių Organizacija navko išsilyti karo paliaubas, kurių vis nesilaikoma. Nukelta į 8-tą psl.

Tėviškės Žiburiai — lietuvių savaitraštis

Leidėjas: Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija "Žiburiai"
 Redaktorius — k. dr. Pr. Gaidamavičius; redakcijos narys — Vyt. Kastytis
 Metinė prenumerata \$6, pusmetinė — \$3.50. Rėmėjo metinė prenumerata \$10
 Skelbimai ruošiamam numerui priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisymsi redakcijos nuomone.
 Autorių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

The Lights of Homeland — Lithuanian Weekly

Publ. by Žiburiai (Canadian Lithuanian) R. Catholic Cultural Soc., Inc.
 Subscription rates: \$6 per year, \$3.50 per 6 months.
 Deadline for advertisements — Thursday
 Second class mail registration number 0509.
 941 Dundas Street West, Toronto 140, Ont., Canada
 Tel. 368-6813

PRANEŠIMAS IŠ NIJORKO**Vyskupo katedra — lietuvių širdis**

Vyskupas Antanas Deksnys pagerbtas Niujorko ir apylinkių gausios lietuvių visuomenės

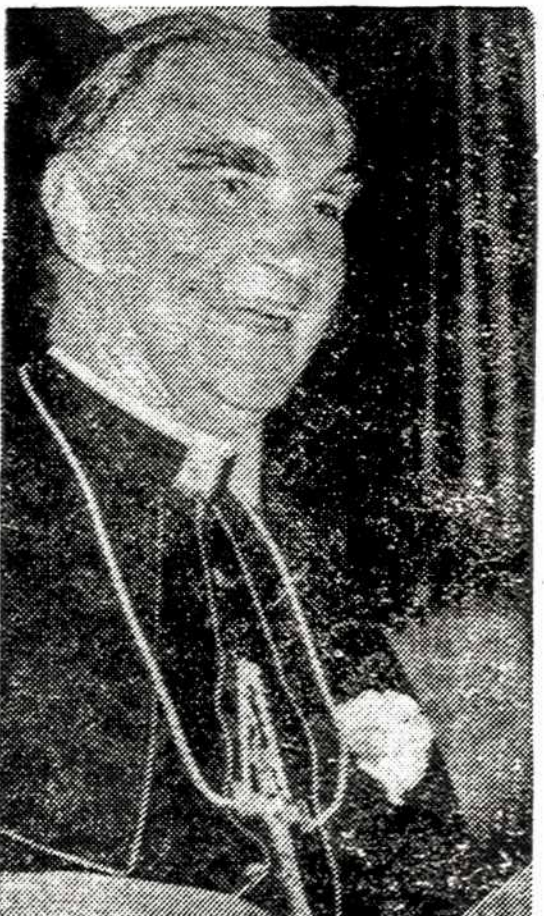
Kai naujasis vyskupas A. Deksnys buvo tik k. d. sužinojęs apie paskyrimą, viena parapijietė telefonu užklauso, ar tiesa, kad popiežius jam atidavęs valdyti pusę Europos. Ji, sužinojusi tikrąją paskyrimo prasmę, turėjo tik užjauti naująjį vyskupą, nes jis negavo ne tik pusės Europos, bet net ne menkės katedros, kokią turi dauguma vyskupų. Šį įvykį papasakojo, vyskupas tačiau su patikėjimu žvelgė į ateitį ir pareiškė, kad jo katedra bus ten, kur yra bent vienas lietuvis.

Sias mintis ir šiltą padėką visiems, kurie įvertina jo paskyrimą, dėstė vysk. A. Deksnys liepos 6 d. Maspetho lietuvių parapijos salėje jo garbei Niujorko ir apylinkių lietuvių surengtos vakarienės metu. Jo kalba, kad ir po ilgokai užsitiesusios programos, buvo susirinkusių išklausyta su giliu susigalėjimu ir palydėta galingu "Ilgiausių metų!"

Atrama Vatikane

Vyskupo lietuviams paskyrimo reikšmę išryškino mons. dr. V. Balčiūnas, gerai pažįstas Vatikano vidinę tvarką ir papročius. Pasak jo, turėdami savo vyskupą Europoje, galėsime veiksmingiau savo reikalus kelti Vatikano augščiausiose pozicijose ir pas patį popiežių.

Plačiau vyskupo asmenį api-

VYSKUPAS ANTANAS DEKSNYS atsisveikina su Amerika ir išvyksta Europon rūpintis lietuvių dvasiniais reikalais

ČIKAGOS VAIZDAI IR VARGAI

EDVARDAS SULAITIS

ČIKAGOJE SPAUSDINAMAS
 "Technikos žodis" kiekviename numeryje pateikia įdomių dalykų. Naujaisiam sasiuvinui — 1969 m. 2 nr. randame platų aprašymą apie jaunimo mokslinių darbų parodą, kurią Čikagoje buvo suorganizavęs Čikagos ALIAS skyrius. Supažindinama ir su parodos dalyvių Sigutės Mažeikaitės, Roberto Maciūno, Arūno Mažeikos, Marius Kasniūno, Edvardo Razmos, Romualdo ir Vytauto Brizgijū, Eugenijaus Butėno ir kitų darbais. Šios jaunųjų parodos prasmė apibūdinama taip: 1. Skatinti jaunus žmones ir darba ir pratina juos prie viešumos, suartina su vyresniąja karta. 2. Suartinti tėvus su vaikais — atsiranda bendras interesas gerai pasirodyti. Visa šeima pradeda tuo įvykiu ir ruošimusi įvykti. Užsiėmęs jaunimas laikosi šeimų aplinkumoję ir lieka arsaugotas nuo galimų blogų išorinių įtakų. Randa mi panašus palinkimo draugai, nes visada iškyla klausimų, kuriais rūpinasi ir kiti panašių palinkimų jaunuoliai. Tokie tarpusavio pasitarimai, dalinimasis savo patirtimi yra pati puikiausia draugystės forma. 3. Bendruomenė gauna progą iš archiebaus stebėti jaunimą, gražiai praleisti laiką įdomioje aplinkoje, kartu su tėvais pasidžiaugti, stebint tokius puikius darbo vaisius. Bendruomenės palankumas yra didelis paskatinimas jaunimui. Šiame "Technikos žodžio" numeryje skaitytojai yra supažindinami su jaunu architektu (studijas baigė 1954 m.) Vytautu Petrausku bei jo firmos projektais. Vyt. Petrauskas 1968 m. yra laimėjęs Čikagos ALIAS skyriaus suorganizuotą Tėvų Jėzuitų Jaunimo Centro praplėtimo konkursą.

"LIETUVIAI TELEVIZIJOJE"
 programoms vadovė liepos 13 d. Bučio daržė prie Čikagos surengė taip vadinamą Lietuvos Dieną, kurioje buvo pagerbtas anksčiau ilgus metus lietuvių radijo valandėlę turėjęs Povilas Šaltimieras bei jo padėjėjai. Anksčiau ir pats Šaltimieras yra rengęs Lietuvos Dienas ir, kaip skelbiama, jos sutraukdavusios 20.000 ir daugiau publikos. Šį kartą tautiečių tebuvo tik pora tūkstantis, nežinanti, kad ir ši kraštą dabar privažiavo daug naujų ateivių. Todėl nebe reikalo Šaltimierai, kuris dabar yra Čikagos WGN radijo ir televizijos stočių augstas pareigūnas, gavęs atžymėjimo ženklą, susirinkusiems tautiečiams tvirtinti, kad "mums reikia vienybės". Jis nurodė, jog senajai ir naujai išievių kartai reikia dirbti kartu, gerti alų kartu ir veikti kartu. P. Šaltimiero, o taip pat ir kitų jo vienminčių žodžiai, atrodo, aidai kaip balsas tyruose.

Tie, kurie anksčiau matė Šaltimierą rengtąsias Lietuvos Dienas ar jo "Surum-Burum" ir klausėsi radijo programų, galėjo pamatyti pažįstamus veidus ir išgirsti žinomus balsus. Kaip Šaltimieras pažymėjo, nemažai ankstyvesniųjų jo talkininkų jau iškelia amžinybėn, bet dar nemaža dalis jų pasirodė scenoje, dainavo, kalbėjo, šoko. Jų tarpe buvo: Al. Brazdis, K. Kernagis, Bruno Bruksnis ("Dėdė Bruksas"), Andy Norbutas, Irene Protas, St. Mollis, Ona Skaveriūtė ir kt.

Programos metu kalbėjo ir pats "Lietuviai televizijoje" valandėlės vedėjas Toliūs Šlutas, rengėjų komiteto pirm. Pr. Gramontienė, nemažai garbės svečių. Senoviskų šokių melodijų (Nukeita į 4-tą psl.)

Kam reikalinga kompartija?

ALEX BARRON, ilgokai gyvenęs Sov. Sąjungoje ir Baltijos kraštuose

Seklių parinkimas

Paprastai partijos narių susirinkimuose KGB bendradarbiai stebi partijos narius ir laikus nuo laiko pranešinėja KGB vadovybei apie tuos, kurie, jų nuomone, bus tinkamiausi darbu KGB. Partiečiai, įsijungę į KGB darbą, vėliau pradeda greit kilti administracinėje hierarchijoje.

Pora žodžių apie pačius susirinkimus. Susirinkimai yra gera priemonė žmonėms sekti. Kiek reikia susausti komunistų partijos, komjaunimo, profsąjungų susirinkimų, yra planuojama kiekvienai pirminei partinei organizacijai iš viršaus. Susirinkimuose turi būti išvystyta kritika ir savikritika. Tos kritikos ir savikritikos vienas tikslas — išbandyti žmogų. Kartais įpykęs kritikuoja žmogelis pasako tokių dalykų, kuriuos šiaip jau būtų nutylėjęs. KGB darbuotojas toki atvirasidiskumą tuoj užfiksuoja. Jei koks nors veikėjas įtartinas, tai susirinkimo metu sudaromos sąlygos ką nors užsundyti ant jo, kad būtų priverstas pasisakyti jausmų itakoję. (Yra ir kitų priežasčių, kurios skatina susirinkimų organizavimą Sovietų Sąjungoje, būtent, propagandiniui. Dėlto ten susirinkimai laikomi "svarbia komunistinio auklėjimo priemone".)

Tiesa, yra žmonių, kurie ir įpykinti susirinkimų metu niekad nepasako savo nuomonės, bet KGB, remdamasi statistika, mano, kad tarp tų žmonių, kurie pasisako prieš režimą atvirai, yra daugiau "liaudies priešių", negu tarp tų, kurie tyli. Atseit, šnekantis, nors ir labai kukliai, prieš valdžią yra tikrai netikęs KGB tikslams, o tylintysis gali būti netinkamas, bet gali būti ir tinkamas KGB tarnybai.

Yra ir kiti metodai, padedantieji parinkti kandidatus į būsimas administracines viršūnes — KGB bendradarbius. Pz. kandidatas į augstus viršininkus turi būti gėbšus. Jam duodama

suprasti, kad savo ribotų gabumų pagalba jis niekad nepaarturės be KGB paramos. Jei jis pats abejingas turto krovimui, tai ištiriama, ar jo žmona pakankamai turi galios valdyti savo vyrą. Gi moterys visados silpnės atsispirti turto troškui laujamsams — bent taip mano KGB. Praktika patvirtina jų galvosenos teisingumą.

Aklas įrankis

KGB bendradarbis turi būti žmogus visiškai neturintis sąžinės — privalo įvykdyti betkoki KGB potvarkį, pavyzdžiui, provokacijas prieš skyriaus viršininką, nekomunistų partijos nari, kuris išdriso ištarti žodį apie korupciją partijoje. Įmonės vadovas arba įmonės partijos komiteto sekretorius paveda kuriam nors eiliniam darbuotojui arba skyriaus viršininko pavaduotojui, taikanciam ir skyriaus viršininko vietą, kritikuo ti, nors ir neesminiais klausimais, skyriaus viršininką profsąjungos susirinkime arba atvirame partijos susirinkime. Ten skyriaus, viršininkas, nors nepartinis, privalo dalyvauti be teisės balsuoti susirinkimo rezoliucijas priimant. Jis turi dalyvauti, nes priimamos partijos atvirame susirinkime svarbios, darbą liečiančios rezoliucijos.

Iš anksto kritikuojančiam skyriaus viršininką pažadama parama iš įmonės vadovybės ir partijos komiteto pusės. Skyriaus viršininko klaidos padidindamos dešimteriopai, jo nuopelnai užmirštami ir susirinkimas tampa pirmu, kartais ir paskutiniu etapu, vedančiu į skyriaus viršininko pažeminimą pareigose.

Tokių būdu minėtajam skyriaus viršininkui KGB duoda suprasti, įeigu jis dar pleptels apie partijos korupciją, smuks dar žemiau.

Čia matome ryšį tarp įmonės vadovo, įmonės partijos komiteto vadovybės ir KGB.

RAUDONOJI LYDIJA

Maskvos saugumo agentės Čekoslovakijoje L 77 užrašai

Išvertė ir paruošė spaudai VLADAS MINGELA

(Tęsinys iš pr. numerio)

Baimė ir meilė

Baimės aš vis negalėjau nusikratyti. Mane gniaužė nusiminimas ir nevilts. Ak, tas šaltis ir toji drėgmė mane kankino. Virpuly ejo per širdį, per kaulus... U... hu... hu... kaip bausiu. Atrodė, kaip kapuos. Aš baisiai kentėjau. Tad nieko gudresnio neišgalvojau, apsigaubusi antklodė nuėjau pas Radeką. Jis priglaudė, mylavo, ramino ir bučiavo. To aš užmiršti negaliu. Ir aš apsilau. Radekas tartum burtais pašalino drėgmę, šaltį, baimę ir nevilts. O tas mano mielas Radekas! Aš jo neužmiršiu, kol gyvensiu.

Netoli matėsi Asch miesto šviesos. Radekas šnibždėjo: — Žiūrėk, mano meile, ten, kairėje, — matosi elektros šviesos pašvaistės virš miesto. Ten mūsų siekiamoji laimė — ten jau laisvoji Bavarija! Kad tik laimingai pasiektume tuos matomus šviesulius. Ten mes užsiregistruosime amerikiečių kariuomenės štabe kaip pabėgėliai iš vergijos krašto. Aš jau dabar tave, Liudmila, prašau sutikti būti amžina mano gyvenimo drauge — mano mylimąja žmonele.

Aš, laimės svaigulių pražudys, atidaviau jam ranką ir širdį: tik apie toki vyrą aš ir svajojuau — Radekas buvo mano svajonių princas. Jis, priglaudęs mane prie savęs, ranka rodė tą laimės ir laisvės šalį. Aš jūtau pagreitintai plakančią jo širdį, kuri man priklauso. Tas miestas atrodė netoli, tartum ranka pasiekiama.

Kai jis išgirdo mano sutikimą būti jo žmona, labai džiaugėsi: pakėlė mane kaip kūdikį, kelis sykius apuko, bučiavo. Jis buvo laimingas. Bet jam reikėjo bent truputį pailsėti — pasiūliau bent valandą numigti. Jis paklausė ir įlindo į šiaudus. Užmigome.

Jau matosi Bavarija

Kai pabudau, Frankas ir Radekas tylomis kalbėjo apie mūsų tikslą pasiekimą, apie likusios kelionės smulkmenas. Frankas sakė:

— Tai pavojingiausias mūsų gyvenimo kelias; turėsime Asch miestą apeiti aplinkui, po to prieisime mažą upokšnį. Antrojo pusėj matosi didokos išdžiūvusio šieno gubos, gi už kokių dviejų šimtų metrų — ūkininkų sodyba. Tos šieno gubos jau Vakarų Vokietijos pusėje — ten jau laisvoji Bavarija. Radekas ir Margarita eis pirmieji. Jeigu

jiem pavyks tą sodybą pasiekti, savaime aišku, ir mes neužilgo ten atsidursime. Pradžioje iš savo pistoletu, reikalui esant, dengsiu jus nuo raudonųjų pasieniečių, iki jus pasieksite tas šieno gubas. O po to, Radekai, tu ginsi ir dengsi mus su Liudmila.

Paskutinis šuolis

Išėjome į paskutinį žygį. Ejo me apie dvi su puse valandos iki pasiekėme Asch miesto apylinkes. Visą laiką ejo me slapstydami nuo žmonių. Brolio liepiami, sustojome kelių minučių poilsui. Frankas vėl pakartojo jau anksčiau minėtus nurodymus, kad kartais nebūtų klaidos. Keliavome žąsiuke, vienas paskui kitą — Frankas. Margarita ir aš, Radekas. Už pusės valandos jau buvome prie upelės. Viešpatavai mirtina tyla. Tamsa ir keista ramybė šurp skverbėsi ir mano širdį. Mes jau matėme tas šieno gubas, o toliau šmėkliškai juodavo palaimingoji sodyba — ten mūsų gyvenimas ir laisvė, ten mūsų laimė. Pagaliau Frankas tyliai sušnibždėjo:

— Einam! Tegu Dievas mum padeda.

Margarita ir Radekas pajudėjo. Jie ejo ir ejo... ir tas jų eijimas atrodė ilgas, lėtas, kaip amžinybė. Mes juos pastebėjome prie šieno gubų — reikšia jie jau laisvoje Bavarijoje! Jie artėjo prie sodybos ir pagaliau dingio mum iš akių. Frankas dar laukė kelias minutes, po to pamė mane kaip vaiką už rankos ir mes pradėjome gana greit bėgti į tų palaimintų šieno gubų pusę.

Atsiveria pragaras

Bet staiga įvyko kažkas baisaus. Virš mūsų atsivėrė tarytum pragaras. Projektoriai nušvietė visą apylinkę. Šūviai trinkėjo, automatai tratėjo; man atrodė, sprogo net kelios rankinės granatos. Kulkos žvimbamos, kaip bitės, lėkė virš mūsų galvų. Panikos baimė išstie sė į mus savo mirtinas rankas. Frankas, kaip tikras didvyris, beveik nešė nešė mane. Gal puse kelio nubėgus, visai arti jau matėsi tos šieno gubos ir sodyba. Bet staiga Frankas bausis riksmu sušuko ir sudribo. Aš kritau šalia jo. Dar girdejau jo desperatišką murmėjimą:

— Lidmila, bėk kiek gali, tėsų žygi į laisvę, nepasilik prie manęs. Juk laisvė, tu matai, taip artai, čia pat. Tu nubėgsi. Aš vis tiek žuvs, o tu bėk. Bėk, Lidmila, prašau tave...

Jaunimo žygis už tikėjimo laisvę

Kietai kovoja fiziškai ir dvasiškai surakinta mūsų pavergtoji tauta. Turime organizacijų ir veiksmų, kurių veikimo planuose žymia dalį užima kova dėl savosios tautos laisvės. Bet toji kova toli gražu nepakankama, dažnai silpninama tarpusavio kivirčų mažai teijungianti jaunimo organizacijos.

Pagrindinis žygio uždavinys — rūpintis komunistų engiamu, persekiojamu ir nudorinamu pavergtosios Lietuvos jaunimu — Lietuvos ateities tvarkytojais. Taip pat norėta sudaryti progą lietuvių išieivijos jaunimui naudingiausiai atlikti savo tautinę pareigą ir pratintis dirbti visuomeninį darbą.

Jaunimo žygio už Tikėjimo Laisvę komitetas paskelbė deklaraciją, turėjo audienciją pas Klevelandą vyskupą; organizuojama žymėsienės vietovės žygio pagalbinis komitetas; aptarė daugelį jaunimą ir lietuvių religinę būklę liečiančių klausimų. Jau rengiami memorandumai Sv. Tėvui. Komitetas pareiškė protestą dėl neteisėtai ir skaudžiai nubastų 3-ji lietuvių kunigų už savo pareigų vykdymą Jungt. Tautų general. sekretoriui, kitataučių ir lietuvių organizacijoms; sudarė Čikagoje finansų komitetą, surengė Čikagoje gegužės 9 d. simpoziumą žygio klausimais, o birželio 8 d. — Maldos Dieną Klevelande.

P. B.

Izraelis taps stipriausia valstybe

1967 m. birželio mėnesį 6 paras trukęs Izraelio karas su arabais padidino Izraelio valstybės teritoriją. Pokarinis Izraelis pasidarė keturis kartus didesnis teritorijos atžvilgiu, negu buvo prieš karą, kurį formaliai išprovokavo arabai savo mobilizaciniais išsišokimais ir Izraelio uostu Akabos užblokavimu. JT Saugumo Taryba rekomendavo Izraeliui pasitraukti iš užimtų teritorijų, bet Izraelis neskuba ir net nemano trauktis.

Jeruzalė nedaloma

Jau pirmaisiais mėnesiais po Izraelio birželinio karo izraelitai darė užuominas, kad pasitrauks, bet ne iš visų okupuotų teritorijų; pvz. Jeruzalė neturinti būti padalinta ir spygliuotomis vieliomis pertvarta; esą geriau tam miestui būti vienos valstybės kontroleje, negu dviejų. Panašios pažiūros buvo reikšiamos ir kitų okupuotų teritorijų atžvilgiu. Su šita nuomone sutiko daug Vakarų politikų.

Vėliau Izraelis nustojo kalbėti apie savo norą aneksuoti kairurias teritorijas. Izraelitai sustiprino savo Sueso kanalo krantą ir davė suprasti, kad nenori trauktis iš užimtų pozicijų. Tuo būdu Sinajaus pusiasalis pasiliks jų valdžioje. Apie teritorines nuolaidas Egiptui nėra nė kalbos.

Izraelio planai

Izraelio planus aiškiai rodo terminai. Iš pradžių Izraelio sostinė buvo kalbama apie "militariškai užimtas" teritorijas, vėliau "okupuotas", o dabar jau "administruojamas" buvusias arabų teritorijas. Tuo duodama arabams suprasti, kad jie neturi tikėtis prarastų teritorijų atgavimo. Administravimas suprantamas kaip ilgametis valdymas.

**KLAUSKITE-
PATARSIM-PADĖSIM**

Patariamų tarnyba "Tėviškės Žiburiai" skaitytojams, bendradarbiaujant su dienraščio "The Telegram" Action Line skyrtaus tarnyba. Skaitytojai kviečiami kreiptis raštu į "TZ" redakciją įvairiais klausimais, kuriuos atsakymai bus parūpinti Action Line arba "TZ".

Pasitraukiau iš suvirinimo (welding) bendrovės s. m. balandžio 7 d. Bendrovė greitai grąžino man draudas, atostogų pinigus, bet iki šiol vis negaunu pensijos pinigų. Kalbėjau su b-vės raštines vedėju. Jis paaiškino, kad bendrovė turi sunkumų išgauti pinigus iš draudos bendrovės Montreal, kur yra padėti bendrovės tarnautojų pensijos pinigai. Draudos gi bendrovė aiškina, esą sunku gauti pinigus iš pensijų fondo, nes ten investa skaitytuvų sistema ir dėlto neįmanoma paskubinti. Ar tai tiesa? R. B., Toronto.

Gali būti tiesa, bet gali ir nebūti. Atrodo, kad tai tik patogus pasiteisinimas. Mes kreipėmės į tą bendrovę ir ji pažadėjo tuojau išmokėti. Dabar Jūs esate gavę savo pensijos pinigus.

MOHAWK

FURNITURE LTD.

PILNAS NAMŲ APSTATYMAS

**ELEKTROS REIKMENYS • TELEVIZIJOS APARATAI
 SKALBIMO MAŠINOS • VAIKU BALDAI
 ĮVAIRO KILIMAI • SALDYTUVAI
 VALGOMŲJŲ KAMBARIŲ APSTATYMAS IR KT.
 TAISOME IR APTRAUKIAME KĖDES IR SOFAS
 Nemokamas į namus pristatymas.**

K R A U T U V Ė S:

Vakaruose — 137 RONCEVALLES Ave. — Tel. 537-1442
 Rytuose — 2448 DANFORTH Ave. — Tel. OX 9-4444
 Krautuvės atidarytos nuo 9 val. ryto iki 9 val. vakaro.

Tebeaunama atsiliepių | dr. A. Budreckio straipsnį „Bendravimas su paverstaisiais“. Tai rodo klausimo aktualumą. Čia spausdiname samprotavimus, pabrėžiančius naudingumą bendravimo su paverstaisiais tautiečiais humanistiniu požiūriu. Autorius palieka nuosilalio politinę išsivijimą, jos reikalavimus ir nesprenžia problemas konkrečioje jos visuomenėje. Red.

Visų laikų mūsų išsivijimo yra pasitraukusi iš tėvynės ne sūnumis palaidūnais ar kitais laisvo pasirinkimo bei išmokymo motyvais. Išsivijimo dauguma buvo išskaidyta po visą pasaulį vienu ar kitu gyvenimo aplinkybių. Pati didžiausia išsivijimo dalis buvo išstumta iš tėviškos bolševikinės okupacijos. Pastaroji dalis, suprasdama beprasmiškumą pasipriešinti jėga, paliko savo tėviškę, saviškumą ir išėjo įsijoti pagrindinių žmogaus teisių pripažinimo demokratiškai laisvose kraštuose, nors tam priešinosi politiniai ir kiti vadovaujantys veiksniai. Aplaime, visa išsivijimo atsiskyrė su savo gimtine ir artimaisiais giliai suspausta širdimi, bet tvirta viltimi ir stipriu pasiryžimu greitai sugrįžti.

Pasilikusieji ne kiek nemažesniu širdies skausmu atsiskyrimo valandoje vyli ir dabar tebesivilia sulaukti išėjusių su pirmiesiais laisvės aušros spinduliais.

Užblokuoti ryšiai

Šitokia dvasinė būklė nuo pat pirmųjų atsiskyrimo dienų neleidė nei vienai akimirklai nutrūkti tarpusavio dvasinio ryšio, kuris yra nuolatinis ir meilės sąvokoms namams, artimiesiems ir žmogiškos prigimties idealams. Tokios tautinės ir artimo meilės įtakojė Lietuvos nepriklausomybės laikais išsivijimo bendravimas su kraštu buvo glaudus, nuosirdus ir net duosnus. Žinoma, bolševikinei okupacijai toks žmonių tarpusavio bendravimas dėl visų suprantamų priežasčių buvo visai neįmanomas, ir todėl pradžioje geležinė uždanga užblokavo visus kelius tarpusavio bendravimui. Vienok šitoks užblokavimas lūžio nuo laisvojo pasaulio žmonės bolševikinio režimo žiaurumą, valdymo sistemos menkumą ir pagrindinių žmogaus teisių suniekinimą. Vien tik dėl šito drastiško žmogaus teisių paneigimo, palyginti, per trumpą laikotarpį bolševikinis režimas turėtų daugiausia netekę simpatijų visame laisvajame pasaulyje. Lietuviams tai buvo didelio širdies skausmo ir sunkaus ilgėsio laikotarpis. Užtat visi lietuviai, kur jie būtų buvę, nesustoję nei viename momentu įsijotė kelių ir būdų savo įsijoti išreikšti kuria nors konkrečia tarpusavio bendravimo forma. Pavergtiesiems ir šitoje situacijoje nepertrūko didvyriškos dvasios. Jie, nepaisydami pavojų, grasinimų ir persekiojimų, dėjo visas pastangas kuo daugiau patirti bei sužinoti apie pasitraukusius. Jie džiaugėsi pagavę nors mažytę žinutę apie laisvuosius. Nevienas nuo nusipirko sau bilietą į Sibiro tautas.

Plyšiai priespaudoje

Toks pavergtųjų dvasinis kietumas ir laisvojo pasaulio susidariusios opinijos atžarumas pajėgė pramušti okupacinės uždangos plyšius pirmiesiems bendravimo kontaktams laisvais. Ir tai buvo net daugiau, kaip tik tai tarpusavio bendravimo galimumą laimėjimas. Tai buvo nuostabus pirmųjų žmogiškosios moralės daigų prasiveržimas pro storą bolševikinę priespaudos lavos plutą. Šių daigų prasiveržimas padarė plyšius ne tik priespaudos kiauštę, bet ir visoje bolševikinio režimo sistemoje. Prasiveržė daigai vis dar auga ir plyšius didina. Bolševikinė sistema jau nebepajėgia užblokuoti kelių nepageidaujamam bendravimui ne tik su laisvuojančiu pasauliu, bet ir su laisvės idėjomis savuose namuose. Šiandieną atsiranda vis daugiau ir daugiau stiprių asmenybių, kurios išdrįsta viešai pasipriešinti naujiem Kremliaus pasikėšinimams prieš žmogaus teises. Tokie reiškiniai dar taip neseniai bolševikinėje sistemoje buvo nesuprantami ir neįsivaizduojami. Pačiose bolševikinės viršūnės pradėjo vis plačiau skleistis žmogaus dvasinių vertybių pradai, kurie sprogdina visos sistemos pamatus. Be abejonės, galima būtų priskaičiuoti ir daugiau tokių dvasinio brendimo laimėjimų. Mums į tą laimėjimą eile tenka įskaičiuoti visus bendravimo galumus. Duosius pasikeitimai siuntiniais, pasiguodimai laisvais ir suartėjimas kultūriniais bei folklorinio meno pašnekesiais, nuosirdūs asmeniniai susitikimai ir kitos tarpusavio bendravimo apraiškos yra nepaprastos reikšmės laimėjimas pavergtiesiems. O kiekvienas prispaustųjų laimėjimas pasidaro prispaudųjų pralaimėjimu.

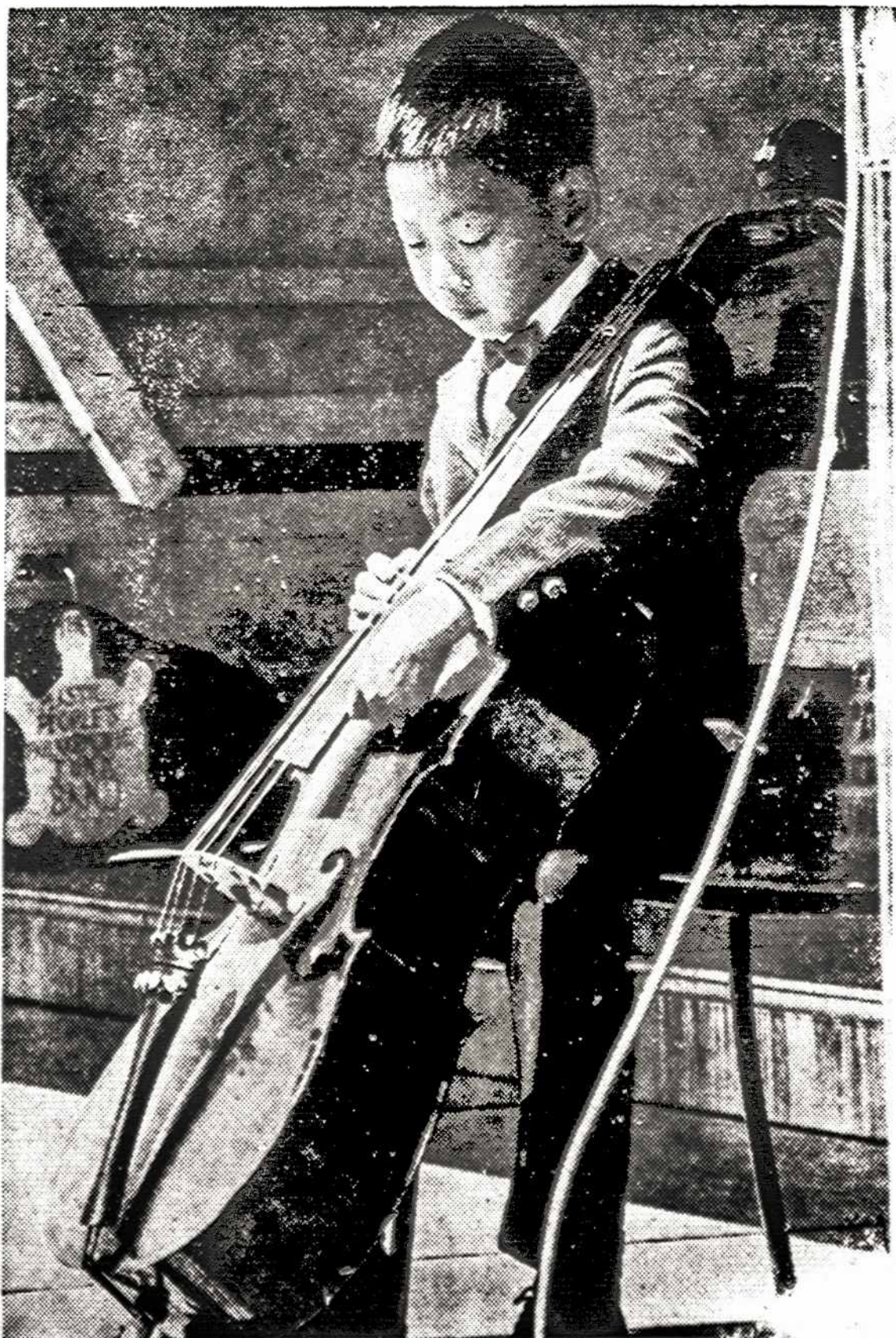
Humanistiniai daigai

Jau yra visai aišku ne tik iš šalies stebintiems, bet ir patiems bolševikinio režimo architektams, kad humanistinių daigų pumpurai, vis daugiau paliečiai laisvės spindulių, skleidžiasi. Nėra abejonės, kad tiksliai dvasinių vertybių ugdymo žmogus pajėgs nusikratyti svetimos valios jungą ir tapti savo gyvenimo kūrėju. Tiksliai kūrybos žmogus nepabijosis stoti į grumtynes su šių dienų bejausmio materialistinio gyvenimo vyraujančiomis jėgomis, siekiančiomis dvasiškai nusilpusio žmogaus išnaudojimo. Bendravimas žmones jungia moralinių vertybių gijomis, o ne formalumo, materialistinio išmokymo ar reikalo saitais. Per bendravimą išsiskleidžia tikrieji bendro gyvenimo keliai ir idealai, o ne politiniai šuneliai, grindžiami atgyventomis politinės filosofijos teorijomis. Bendravime stiprėja abipusis ryštas, vieninga valia visus gyvenimo kelius grįsti žmogiškosios prigimties augštos moralės principais, o ne išbėgusios materialistinės rutinos idėjomis. Užtat nuosirdus bendravimas šandieną yra būtina reikalingas ne tik Lietuvos laisvinimo bylai, bet ir visos žmonijos išsilaisvinimo vyksmui. Šita plotmė turėtų remtis visais išsivijimo veikimais, šitokia gyvenimo kryptimi turėtų orientuoti visų išsivijimo darbas, energija, mintys ir viltys.

Okupaciniai trukdymai

Zvelgant į tarpusavio bendravimą dvasinio brendimo žvilgsniu, būtų netikslu praieiti pro dar vieną gana svarbų gyvenimo faktorių. Iš pasakytų minčių aišku, kad bendravimas yra pasidavęs dideliu krislu okupanto akyje. Jau nebe paslaptis, kad Kremlius rimtai susirūpinęs įsijoti būdų sustabdyti vis dar augančias tendencijas glaudesniam bendravimui. Visai užblokuoti bendravimo kelių nebegali. Išvaziavimui ir tik apsilankymui leidimams gauti pareiškimų krūvos vis didėja ir laukia sprendimo. Pavergtiesiems nepaiso nuostatų, kurie išsivijimui ir užsienio laiko nusi-kaltimui bolševikinei sistemai. Visu tu pareiškimų atmeti šabloniškai „niet“ jau nebegalima. Tad tenka pastenkiti trukdymais, suvaržymais. Bet ir trukdymus tenka atlikti atsargiai, pridengta forma, stengiantis parodyti, kad bendravimui pritaroma ne dėl gyvenimo padiktuotų padėties, bet „savo“ žmonėms patenkinti. Kremliaus apsuksuri diplomatija gerai žino, kad šandieną kartais yra geriau dantis sukančius kaikiuriuos žmonių reikalavimus patenkinti, negu juos ignoruoti arba prievartos priemonėmis užgnaužti. Jie nebegali nematyti, kad visu globaliniu mastu žmogus vergas, kuriam iki šiol laimės sąskaita galima buvo nurodyti kas yra gera ar bloga, ką tikėti ar netikėti, ir kokią bendruomenę dėtis, kurią ideologiją priimti, kaip savo gyvenimą tvarkyti, — jau sukilo. Šituo sukilimu žmogus nebeįsijoti medžiaginės gyvenimo laimės, bet siekia laisvės ir laisvo žmogaus teisių. Šitokiam sukilimui sutramdyti pasaulyje nėra jėgos. Tada yra labai gerai žinoma visoms šių dienų galybėms.

(Bus daugiau)

Septinių metų čelistas Darryl Hayashi, japonų kilmės, groja Kados miesto aikštėje

Ivairių Ontario tautinių grupių laikraščių atstovai, dalyvavę ekskursijoje į Moosonee. Ekskursiją surengė Ontario etninės spaudos sąjunga ir provincijos turizmo ministerija. „Tėviškos Žiburiam“ atstovavo V. Matulaitis

Nesakykite, kad kova beviltiška...

(Tęsinys iš pr. numerio)

Markas laikė savo doktriną moksliška ir su daugeliu kitų manė, jog jų laikų mokslas buvo taręs paskutinį žodį toje srityje. „...jis stotė ant to, kas jo laikais atrodė galutinis pagrindas — mokslo materializmo uola“ — rašo Christopher Dawson savo knygoje „The Modern Dilemma“. „Bet šandien mes matome“ — priduria Dawson, — „kad 19 šimtmečio materialistinė teorija nebuvo labiau galutinė už tas moksline teorijas, kurias ji pakeitė“.

Markas manė, kad mokslas jau gali apsieiti be Dievo. Tačiau vienas garsiausių modernių mokslininkų a.a. Francesco Severi tvirtina: „Žmogus... vėl atranda visur — neaprepiamoje pasaulio didybėje, begalinėje atomo mažybėje, pagaliau patys savyje — gyvybės atsiradime, išsiskleidime ir mirties nuostabu Dievo buvimo ženklą“ („World Crisis and the Catholic“). Sheed & Ward, 1958, Francesco Severi straipsnis „Science and Religion Yesterday and Today“.

Be to, Markas ir daugelis kitų, atrodo, nesuprato, kad tos nuostabios jėgos, kurias mokslas yra apvaldęs, turi tik įrankinę vertę ir gali būti panaudotos tiek konstruktyvioms, tiek griaučiamoms tikslams. Kun. Martin D'Arcy, SJ, taikliai pastebi Markso atžvilgiu savo knygoje „Communism and Christianity“: „Nei vandenilinės bombos rėšmė, nei žmogų žudančių radijoaktyvinių spindulių nepertraukė jo sapno apie beklasę visuomenę. Markas gyveno peranksti, kad būtų galėjęs pramatyti pabaisą, kuri stovi kelyje į jo dialektiką. Ir jeigu bus griebtasis smurto „imperialistams“ sunaikinti, tai komunistų bendruomenė, esu beveik tikras, irgi bus sunaikinta. Nei smurtas, nei dialektika čia neturi lemiamo žodžio. Sprendimas turi būti moralinis arba religinis. Daug svarbiau įgyvendinti krikščioniškas dorybes nei išmokyti marksizmo sistemą bei techniką“.

Markas manė, esą žmogus turi atsiskirti Dievo, kad galėtų tapti tikru žmogumi. Bet mes, krikščionys, žinome, juo daugiau žmogus tampa panašesniu

KUN. CHARLES MCGUIRE, SJ

į Dievą — Dievo pagalbos dėka — juo labiau jis tampa tikru žmogumi. Jeigu jis tampa pakankamai panašiu į Dievą, pasidaro visos žmonijos rinkiniu šedevru, t.y. šventuolu. Todėl nesistebime, kai Douglas Hyde, buvęs komunistas, mus užtikrina: „Juo daugiau komunistas tampa komunistu, juo mažiau darosi patrauklus; juo daugiau krikščionis tampa krikščioniu, juo labiau darosi patrauklus“.

* * *

Visai neseniai aš dar kartą perskaičiau nesenus jūsų, Baltijos valstybių, įvykius tokiuose straipsniuose, kaip Hon. Edward M. O'Connor „The Tragedy of the Baltic States“ 1952 m. sausio mėn. „Catholic Mind“ žurnale; Thaddeus V. Tujala „Lithuanian Calvary“ 1951 m. lapkričio mėn. „Catholic Mind“. Taipgi skaičiau straipsnį „Martyrdom of Lithuania“, atspausdintą 1955 m. gegužės mėn. „Catholic Mind“ žurnale, kuris iš tikro buvo lietuvių tautos atsisakymas į popiežių Pijų XII. Jis buvo atneštas šešių vyrų per Rytprūsius, Lenkiją ir Rytų Vokietiją į laisvąją pasaulį. Be to, vėl iš naujo perskaičiau „The Red Book of the Persecuted Church“, kurią ši vakara turiu su savim ir norėjau iš jos pasiskaityti, tačiau matau, kad daug informacijos iš jos esate pateikę savo ekumeninių pamaldų programoje. Leiskite man pacituoti bent 78 puslapyje esančią išnašą:

„...lietuviai buvo masiškai deportuojami į Sovietų Sąjungą 1941 m. birželio 14-22 dienomis. Per tas dienas 30,000 žmonių buvo paimiti iš namų, sukišti į 800 prekinį vagonų ir laikomi tokiose sąlygose, kad kairieji mirė dar nepereivavę Lietuvos sienos. Šios deportacijos, vykusios prieš (rusų-vokiečių) karą, buvo tik dalis didžiulio sovietų plano — deportuoti baltiečių gyventojus į Rusiją. Pagal NKVD komisaro S. S. Pasirasytas Maskvos instrukcija, liečiančias antisovietinio elemento deportavimą iš Lietuvos, Latvijos ir Estijos, vien iš Lietuvos turėjo būti išgabenta 700,000 asmenų, jų tarpe beveik visi kunigai ir katalikiškųjų organizacijų vadai. Karas neleido pilnai to plano įgyvendinti.“

* * *

Nėra reikalo įrodinėti jums, kad bedieviškųjų komunistų veiksmai yra bedieviški. Jų veiksmai yra kraujo raidėmis įrašyti jūsų gimtinės, lygiai kaip ir pačioje Rusijoje.

Reikia pabrėžti šį vakarą ir visada, čia ir visur, kad tikra meilė, tikra krikščioniška meilė, gali pašalinti neapykantą, šį komunizme įsiskabinusį visų bausių žiaurumą šaltinį. Mes turime įsisąmoninti, kad krikščioniškoji meilė remiasi teisingumu, be kurio negali būti sveikos visuomenės ir tikros taikos, nes taika yra teisingumo padarinys.

Taip pat turime žmones įsąmoninti, jog komunizmas yra iš pagrindų klaidinga doktrina. Turime apsaugoti save ir kitus nuo komunizmo vilionių ir antplūdžio. Turime nuolat budėti, kad komunistų propaganda mūsų nepagautų ir nepavergtų. Bet, ant ra vertus, turime pabrėžti, kad pasaulyje yra daug socialinio neteisingumo, kuris tapo labai derlinga komunizmo žeme. Mes, krikščionys, tikime Dievo tėvyste ir žmogaus brolybe. Mes turime šalinti socialinę neteisybę, įgyvendindami socialinį teisingumą, mokydamiesi socialinio teisingumo principų ir vykdydami juos gyvenime. Bet ypač mes turime visa tai atbaigti, Dievo malonės dėka persunkdami savo gyvenimą tikra krikščioniška meile ir skleidžiami ją visuomenėje bei pasaulyje, kuriame gyvename. Tai vienintelis tikrai oraktiškas vaistas nuo blogio, kuriuo komunizmas tunka. Tai vienintelis kilnus žmogaus gyvenimo būdas. Vienintelis blogiui

nugalėti kelias — šv. Pauliaus kelias: „Nesiduok nugalimas blogio, bet nugalėk blogį gerumu“ (Rom. 12, 21). Vėlonis kun. Knox, šį tekstą komentodamas, sako: „Jeigu kersįjame mes, krikščionys, — pereiname ir priešo galvoseną, užuot patraukę jį savojon.“ Mes turime padėti net ir vargšams, tamsūs mums apgaubtiems komunistams ir jų vadams, jei vadas čia yra tinkamas žodis. Juk galų gale kas gi pasidaro su tikraisiais bolševikais? Jie nemorėjo jokio rojus po mirties — siekė jį sukurti žemėje. Jie nusizemino vergiškai nusilenkdami ir pasirašydami visokias išpažintis; buvo išskirti ir išmesti iš žemiškos rojus. Ar tai įvyko tik dėl Stalino sumanymo bei žiaurumo? Visai ne! Kai paneigiamas Dievas ir nebėra tikros, objektyvios moralės, kai nebėra teisingo ar neteisingo dalyko sąvokų, — kiekvienas žmogus tampa galima auka tam ar tiems, kurie paima valdžią. Mes turime sekti tais, kurie jūsų kraštuose žuvo už savo krikščionišką tikėjimą. Kaip krikščionys kančiniai, jie mirė kupini gerio višioms, o savo priešams pilni atlidumo. Mes nesame verti jiems atieiti nei kurpių darželio.

* * *

Baigdamas skatinu jus savo gyvenime duoti pirmenybę Dievui. Šandien pasaulis yra pribrėndęs atsinaujinimui. Mes tam atsinaujinimui darbuojamės. Tai rodo ir šio vakaro ekumeninės pamaldos.

Drąsindamas jus, noriu priminti eilėraščių, kurį Churchillis citavo praėjusio pasaulinio karo vienoje tamsiausiu valandų:

Nesakyk: kova beviltė,
Darbas, žaidžios be reikšmės,
Priešas nepalūžta, nenuvargsta,
Ir kaip visa buvo — liks,

nepakitęs.

Nes tuščiai bedūžtančios
pavargę bangos,
Rodos, nei vieno colio
žemės neapsemis,
Bet iš tolo per įlankas, upokšnius,
Tyčiai plaukia potvynis vandens.

Juk ne vien per rytų langus
Veržias rytmečio šviesa,
Saulė juk lėtai, o taip lėtai pakyla,
Bet žiūrėk, ja žeri vakarų gantą.

(ARTHUR HUGH CLOUGH)

Gal jau ir dabar tylios, bet stiprios telkiasi jėgos, kurios atneš galutinę pergalę drauge su jūsų ryžtingu ir ištikimu bendradarbiavimu.

Išvertė kun. J. Staškevičius

Jei „EGLUTĖ“ užsakys,
Vaikui džiaugsma padarysi —
Skaitant nuotykių Pupučio,
Valandos pavirs minutėmis.

Vasario 16 gimnazijos mokiniai buria savo ateitį vieno vaidinimo metu. Ar jie išburs naujo bendrabučio statybą?

KAS BUS PO DEŠIMTMEČIO?

AL. GIMANTAS

Tęsiant pokalbį apie prielaidas ir galimybes, kaip atrodytų lietuviškasis gyvenimas už dešimties metų, kairieji teigiamai gali atrodyti gana pesimistiškai. Mūsų visų tautinis sąmoningumas bus gerokai kritęs. Tuo vi si pokalbio dalyviai buvo giliai įsitikinę. Tad ir kilo klausimas, kokie faktoriai prie to prisidės, kur tos pagrindinės priežastys?

Pagrindinė priežastis

Beveik visi sutiko, kad pagrindinė priežastis yra mūsų visų turėjimas ir miesionėjimas, tik ne ta prasme, kaip šiandien sovietinamoje Lietuvoje galvoja. Turėjimas čia suprantamas žymiai platesne prasme. Pvz. jis apima ir gausenį profesinį priearių. Už dešimtmečio dauguma lietuvių išsivijimo jaunomenės bus baigę augstąjį mokslą ir kiekvienas bandys kopti karjeros laiptais. Galimybės nemažos, išsimokslinimo lygis pakankamas, kliūčių netiek jau daug. Konkurencija, tiesa, nemaža, todėl reikės gerokai pasitempti. Tai pareikalaus labai daug laiko. Privatus verslas, privati ar valdine tarnyba, profesija, tai ritys, kur, norint pasiekti gerą rezultatą, reikia paaukoti dalį ar visą savo laisvalaikį. Nors ir teigime, kad lietuviškiems reikalams visada turėtų būti rasti laiko, praktiniame gyvenime bus visiškai kitaip. Nebėjotina bus žymiai lengviau paaukoti vienam ar kitam reikalui dešimke, gal ir didesnę sumą, bet jau sunkiau ar net ir neįmanoma įsijungti į lietuvišką darbą — padirbti valdyboje, komitete, vienoje ar kitoje organizacijoje.

Tolyn nuo lietuvių

Tie teigiamai nėra iš pirmo išlaužti, bet visoje realybėje matomi jau ir šiandien. Teliaka ateičiai išvesti kreivę, kuri rodytų, kad už dešimtmečio bendroji padėtis ta prasme bus dar liudnesnė. Vis daugiau įsigyja brangių ir šaunių nuosavybių tolimuos užmiesčiuos. Prie vandens atsiranda vasarnamiai, motorlaiviai, buriniai laivai. O kur dar turistinės kelionės po šio ir kaimyninių kraštų ištaigingiausius kurortus, vasarąjio mietas? Jau dabar matome, kiek daug tautiečių keliauja po Europą ir kitus kontinentus. Ju skaičius daugės kiekvienais me-

Pasaulio Lietuvių Bendruomenės vieta

PLB valdyba, išsėdama iš tų tikslų bei uždavinių, kuriuos kelia Lietuvių Chartos vykdymas ir likiminiai mūsų rūpesčiai, savo posėdžiuose apsisprendė, kad bendro darbo būdus bei priemones, priėjo šias išvadas.

Atėjo metas skirti Lietuvių Bendruomeni laisvojo pasaulio lietuvių gyvenime tą vietą, kuri čia iš esmės ir paskirties priklausoma. Būdamas atvira kiekvienam lietuviui, nes remiasi vieninteliu tautiniu pagrindu ir tvarkosi demokratiškai būdu, Bendruomenė yra natūrali organizacinė laisvojo pasaulio lietuvių jungtis. Tad būtų idealu, kad jos padaliniai veiktų visur bendrajam tautiniam darbui dirbti ir lietuviams atstovauti.

Iš kitos pusės, turim atvirai žvelgti į gyvenimą ir skaičiuoti su faktu, kad taip pat egzistuoja ir specialios paskirties mūsų politiniai bei visuomeniniai veiksniai ir kiti junginiai. Tiek ju, tiek Bendruomenės pagrindinis tikslas — nepriklausomos Lietuvos valstybės atstatymas. Nepriklausomos Lietuvos atstatymui gi pagrindinė sąlyga —

tais. O kur tarnybinės išvykos, komandiruotės, profesiniai suvažiavimai? Nepaskutinėje vietoje bus ir įvairūs baliukai, banketai, „biznio“ posėdžiai, kur pareigos liepia dalyvauti, kur galima užmegzti tampsnius ryšius su savo viršininkais, kur nereita sprendžiamos vienokios ar kitokios problemos, ruošiami ateities planai, vykdomi personaliniai pakeitimai. Čia visa tai minima dėlto, kad galėtume prisiminti, kiek daug laiko, energijos, pinigų ir pastangų tie visi dalykai pareikalauja.

Tolyn nuo karjeros

Šių eilučių autoriui gerai pažįstamas vienas jaunesnės kartos veikėjas, baigęs augstąjį mokslą ir vienoje didžiulėje imonėje turįs gana atsakingas pareigas. Jis ten, galima sakyti, stovi vietoje. Ateina progos pakilti, gauti geresnę ir atsakingesnę poziciją, bet paprastai jis apilenkiamas, kyla augstyn visi kiti, bet ne jis. Kas bloga su juo, kuo jis nusikaltes? Jis visiškai tinkamas ir turi kvalifikaciją kopiti, bet jo vadovaujantieji pareigūnai galvoja kitaip. Pasirodo, jis tiek daug ir nuosirdžiai įsijungęs į lietuvišką veiklą, kad net darbo valandomis jam tenka skambinti tais visais reikalais. Be to, daug kam iš mūsų tenka į jį kreiptis darbo valandomis istaigoje telefonu. O kiek atostogų jis yra pratesęs, kiek laisvų dienų gavęs, kad nuvyktų vienu ar kitur, kur vyksta lietuviškos konferencijos, suvažiavimai, sąskrydžiai, studijų dienos ir t.t. Jo viršininkai visa tai mato, jaučia, kad tarnyboje jis yra „tik pusę laiko“. Tokiems, aišku, nėra daug galimybių kilti. Šis pavyzdys rodo, kad darbuotoji nori pilno atsidavimo turimam darbui. Nenuostabu tad, kad kiti mūsų minėto asmens bičiuliai mažiau sutinka lietuviškoje veikloje, nes rūpinasi daugiau savo asmenine gerove, pareigomis, karjera. Ši tendencija didės, kad ir kaip gaudensime save ir kitus, saukdami, kad lietuviybė nuo to nukentės.

Taigi, po dešimties metų šviesiau tikrai nebus. Kiekvienas nuosirdžiai džiaugsimės, jei šie spėjolimai nebus teisingi ir neišpildomi. Deja, tuo tarpu visi duomenys rodo aiškų riedėjimą pakalnėn...

gyva pati lietuvių tauta. Tad tautinės gyvybės išlaikymas tiek gimtajame krašte, tiek svetur yra didysis visų lietuvių rūpestis ir tikslas. Tam yra taip pat būtinas politinių, visuomeninių bei kultūrinių mūsų siekimų ir darbų derinimas. Pasaulio Lietuvių Bendruomenė, siekdama mūsų darbų darnos, laikosi ir kitus kiečia laikytis šiu principų:

1. PLB remia nepriklausomos Lietuvos tęstinumo atstovus — diplomatinės bei konsularinės tarnybos narius, su jais lojaliai bendradarbiauja ir rūpinasi jų postu išlaikymu.

2. Santykiuose su VLIKu PLB pripažįsta, kad VLIKas, sudarytas politinių lietuvių srovių ir laisvės kovos sąjūdžių pagrindu, vadovaujama politinė lietuvių laisvės kovai. PLB susitaria su VLIKu dėl bendros veiklos linijos, darbų derinimo ir abipusės pagalbos. Organizacijai VLIKo tvarkymasi PLB laiko jį sudaranti grupių ir jo organų (seimo, tarybos, valdybos) vidaus reikalu ir jokių atveju į tai nesikiša. PLB nenumato įsijungti į VLIKą kaip į sudarantį grupę.

3. Atskirų kraštų lietuvių bendruomenės taip pat turi ir savų politinių organų specialiai Lietuvos laisvinimui rūpintis. Natūralu, kad jie palaiko ryšius su VLIKu ir PLB valdyba. Iš kitos pusės, Bendruomenė taip pat siekia sustarto bei suderinto bendradarbiavimo su kitais politiniais veiksniais bei specialiu paskirčių organizacijomis įvairiuose kraštuose.

4. Lietuvių Bendruomenė siekia tarpusavio susipratimo su politinėmis ir visuomeninėmis lietuvių grupėmis, todėl domisi pozityvia ju veikla.

5. Atskirų kraštų lietuvių bendruomenės artimai susiduria su vietiniais valstybiniais organais ir tų kraštų visuomenėmis. Jos stengiasi šią aplinką panaudoti Lietuvos laisvės bylai populiarinti ir tautinei lietuvių kultūrai pristatyti. Bendruomenių pareiga sekti periodinė gyvenamo krašto spauda bei kitus leidinius ir tinkamai reaguoti į tendencingas bei nepalankius pasireiškimus, o ypač kovoti su komunistinės propaganos kėslais.

6. Lietuvių tautos likimas artimai susijęs su kitų pavergtų tautų likimu. Todėl Lietuvių Bendruomenė įsijotė gerų santykių su komunistinėmis

(Nukelta į 6-tą psl.)

PAVERGTOJE TĖVYNĖJE

ATVYKO PROF. A. SALYS

"Gimtojo Krašto" liepos 10 d. laido pranešama: "Pirmadienį Vilniuje maudžiamos poros mėnėsies viešnagei iš Jungtinių Amerikos Valstijų atvyko žinomas lietuvių kalbininkas Antanas Salys su žmona... Jis gimęs 1902 m. Rėketės kaime, netoli Salantų. Teisėsuose baigė gimnaziją, vėliau kalbos mokslus studijavo Kaune, Leipcige, Hamburge. A. Salys, daugelio žinomų darbų autorius, nuo 1947 m. dirba Pensilvanijos universitete, Filadelfijoje." Platus informacija paskelbė "Literatūra ir Menas" liepos 12 d. Šio savaitraščio redaktorius, skaitytojams pristatė A. Salį kaip Pensilvanijos universiteto profesorius, dėstantį slavistiką ir balistiką, pabrėžia, jog svečias du mėnesius Mokslių Akademijos lietuvių kalbos ir literatūros institute bei Vilniaus universitete rinko kalbinę medžiagą "Trumpam istoriniam lietuvių kalbos žodynui", kuris bus išleistas JAV. Prof. A. Salys pareiškė: "Pirmieji išpuoliai, atvykus į Vilnių, geri. Ypač maloniai buvau su tiktais lietuvių kalbos ir literatūros instituto direktoriaus Kosto Korsako ir kitų instituto mokslininkų. Šio instituto, kuriame jau šią savaitę pradeda dirbti, kalbininkų darbai yra žinomi ir gerai vertinami JAV. Apsilankyti Lietuvoje mokslininkai tiksliai jau seniai norėjau, nors, tiesa sakant, jų pasiekimai man nebuvo lengva. Mano kelionė palengvino amerikiečių mokslinių draugijų sąjungos kelioninė stipendija, kuri iš dalies subsidavo mano kelionės išlaidas."

KURSAI SIEKINIAMS

Suvalku trikampio 15 lietuviškų mokyklų mokytojų iš Punsco, Vidugirio, Navininkų, Zvickelio, Juodelių, bei kitų vietovių Vilniaus mokytojų tobulinimosi institute lanko mėnesį trukiančius kursus. Paskaitas apie lietuvių kalbą, literatūrą, dailę, muziką ir Lietuvos istoriją jiems skaito geriausi Vilniaus universiteto ir pedagoginio instituto dėstytojai. Vilniuje taip pat veikia ir Punsco lietuvių gimnazijos direktoriaus Algis Uzdila. Jo gimnazijoje mokosi 100 lietuvių, o Punsco lietuvių pradžios mokykla turi apie 200 mokinių. A. Uzdila yra gimnazijos ir Punsco lietuvių kultūros namų tautinių šokių grupių vadovas.

LAIMEJO KAUNIEČIAI

Komunistinės Lenkijos 25 metų sukakties atžymėti surengta komandinė promoginių šokių konkursas. Oslo miesto laimėjo Kauno politechnikos instituto grupė, įveikusi Varšuvos, Krokuvos, Osleno ir Freibergo miesto, R. Vokietijoje, šokėjas. Geriausiai šime konkursu šoko Dalia ir Vidas Kamaitienės. Keturių grupės narių — Sniegolas Krolaitis, Dalia Kamaitienė, Igno Grigaro ir Vytauto Būdos, grįžusių iš konkurso, laukė instituto baigimo diplomai.

STUDENTŲ STOVYKLOS

I komjaunimo organizuojamas studentų darbo ir poilsio stovyklas iš Vilniaus universiteto išvyko pirmoji pamaina, kurią sudaro daugiau kaip 450 studentų. Vieni dirbs Pasvalio rajono Kiemenų kolchoze, kiti — Kėdainių rajono "Rytų aušroj", tretieji — Zarasų rajono Stelmūžės sovchoze, o likusieji remontuos senuosius universiteto pastatus ir padės statyti naują universiteto miestelį. Druskininkuose yra tarptautinė studentų stovykla, kurios pirmoji pamaina — vilniečiai teisingai ir kruopščiai iš Jogailos universiteto — tiesia komunikacines linijas baigiamam statyti pensjonatui. Jiems teks iškasiti 1.300 metrų ilgio griovį, perker-

tant penkias asfaltuotas gatves. Druskininkų statybos valdybos viršininkas E. Žigas "Komjaunimo Tiesos" 133 nr. žiaugiasi: "...Matot, jie dirba tai, ko negali padaryti technika. Tokio žmogaus rankų reikalingo darbo čia nemažai. Studentų pagalba didelė. Kiekvieną vasarą mes jų su džiaugsmu laukiame." Studentų sekancijos pamainos Druskininkuose turės pastatyti šiltnami. Tokiose tarptautinėse stovyklose lietuviams talkina rusai, vokiečiai, lenkai, bulgarai ir vengrai studentai. Sunkesnė dalis laukia apie 400 lietuvių, latvių ir estų studentų, kuriems tenka statyti 800.000 rb. vertės kultūrinius ir buitinius pastatus Altajaus srityje. Tai liudija "Komjaunimo Tiesos" liepos 9 d. laido paskelbti laiški. Grupę lydys komjaunimo centrinio komiteto studentų skyriaus vedėjas Vytautas Sviderskis pasakoja: "Važiavome septynis paras traukiniu ir virš paros sunkvežimiais. Jau kelionėje studentai turėjo sunkių išbandymų. Be karšto maisto mums teko pravažiuoti smėlio pūsdykumėse, kur vien pavėsyje virš 40° karščiui. Tokiu oru studentų grupės perkraudavo savo daiktus..." Vilniaus universiteto studentų būrio komisarė komjauninė J. Kačiūskaitė rašo: "Gyvenime ir dirbsime Ust-Kokske pačiame rajono centre. Greta mūsų įsikūręs rajono štabas ir Kauno Politechnikos instituto būrys "Pėrkūnas". Virš šio rajono centro dieną naktį plaukia dulkių debesys. Rytą pradėdame statyti iš geležbetono garažą, o vėliau — kitus pastatus..."

BALTIJOS PAKRANTEJE

Tradicinė 10 dienų trukusio kūrinių jaunimo stovykla šiemet buvo surengta palapinėse ant Baltijos kranto jauniems inžinieriams, architektams, mokytojams, aktoriams, dailininkams ir kitų profesijų specialistams. Seminaru vadinaujamą stovyklą buvo aptariami naujausi jaunųjų kompozitorių kūriniai, nagrinėjamos jaunimo estetinio auklėjimo problemos, organizuojami susitikimai su vyresnės kartos kompozitoriais, dailininkais, rašytojais, architektais ir pasižymėjusiais gamybininkais.

L. VLADIMIROVO ATOSTOGOS

Atostogų Vilniui parvyko Jungtinių Tautų bibliotekos direktorius Levas Vladimirovas. "Komjaunimo Tiesos" 132 nr. paskelbtame pasikalbėjime jis pasakoja: "Sukaupiau daug medžiagos apie JAV bibliotekų darbą. O jų patirčių daugelis atvečių vertas dėmesio. Vienas JAV leidyklos paprašytas rašau knygą "Amerikos bibliotekos tarybinio specialisto akimis". Aptikau įdomių žinių apie, mano manymu, lietuviškos kilmės knygų leidybą Džoną Letuv (ar tik nebus Jonas Lietuvis?). Pirmoji jo išleista knyga Anglijoje data 1481 metais, tai yra tik keliais dešimtmečiais vėliau už Johaną Gutenbergą. Niujorke parašiau "Knygos istorijos" pirmąjį tomą, kurį netrukus išeis lietuvių leidykla. Parengiau studiją apie vienuolynų ir bažnyčių bibliotekas Lietuvoje. Šis darbas labai reikalingas, tyrinėjant lietuviškosios bibliotekos ir knygos istoriją..." Apie susitikimą su dr. J. Balu ir dr. Pr. Skardžium JAV kongreso bibliotekoj L. Vladimirovas užsiminė pasikalbėjime su "Gimtojo Krašto" vyr. red. pavaduotoju J. Lukoševičium. Pastarajam jis taip pat prasiūmė planuojamas parašyti straipsnį UNESCO biuletenii apie Vilniaus universiteto bibliotekos 400 metų sukaktį ir surengti specialų vakarą jubiliejui atžymėti. V. Kst.

LONDON, ONTARIO

25—30 SKAUTŲ vyksta į Romovos stovyklą Huntsville — apie 120 mylių į šiaurę nuo Toronto ir apie 230 mylių nuo Londono. Pusę vykstąnčiųjų — mergaitės. Nesenai vyr. skautės ir kandidatės turėjo trijų dienų iškylą Port Albert, Ont., į šiaurę nuo Godericho, prie pat Lake Huron. Joms vadovavo vyr. skautė vyr. sklt. B. Eimantienė. Vyr. skautės žodį davė kandidatės R. Blyskytė, L. Keraitė ir L. Petrasinaitė. Išskylautojos labai daug padėjo St. Keras. Jos jam už tai tarė nuosirdų acii. Po to Barsėnų ūkyje, Mt. Brydges, Ont., dieną išskylavo skautai, vadovaujami pskt. A. Dragūnevičiaus. Jaunesnės skautės, vadovaujamos vyr. sklt. B. Eimantienės, turėjo 1 dienos išskylą Genčių ūkyje irgi Mt. Brydges, Ont. Astronautų ir mėnulį pakilimo diena — iškilminga skautų sueiga ir jaunųjų skautų žodis.

PIRMĄ SYKI PASAULIETIS. Londono vyskupijos dabartinis finansų komitetas susideda iš 5 dvasiškių ir 4 pasauliečių. Šis komitetas yra atsakingas pastoracinei tarybai už visus

vyskupijos finansus. Pirmą kartą vyskupijos istorijoje to komiteto pirmininku išrinktas pasaulietis Gress iš Windsor.

V. IGNAITIS, Rodnės apyl. veikėjas ir Londono tautiečių bičiulis, su žmona ir dviem gimnazijai lankančiom duktėmis išvyko trijų savaitių kelionei po Vakarų Europos kraštus. Numato aplankyti ir Angliją bei joje liepos 26 d. prasidėdantį Europos skautų didįjį stovyklą. Viena dukterų yra šauni Londono L. S. Klubo "Tauras" atletė. Linkime smagios kelionės ir visokeriopos sėkmės.

PALAIDOTOS T. VILBIKAITIS. Birželio 27 d. staiga mirė Titas Vilbikaitis, gimes 1909 m. sausio 15 d. Suvalkijoje. Kanadon atvyko po antrojo pasaulinio karo. Mirties priežastis — kraujoties išsiliejimas smegenyse. Iš arčiau žinojo, kad jis turėjo tik brolių ir jo šeimą St. Catharines, kurių sūnui, universitetą baigiančiam studentui, velionis paliko turėtą turtą. Palaikė Londono, Sv. Petro kapinėse. Tebūna jam lengva svetinga Kanados žemėlė. D. E.

Taip dabar atrodo Darsūniškio bažnyčia. Nuotrauką gauta privačių asmenų iš okupuotos Lietuvos

Tautodailės dirbinius berenkant

Sėkminga išvyka pas Delhi-Tillsonburg liepvius • Rasta daug tinkamų eksponatų

DR. MARIJA RAMŪNIENĖ

KLB tarybos suvažiavimuose daug girdėjau apie lietuvių tabako augintojus Delhi-Tillsonburg apylinkėse. Esą jie labai duosius lietuviškiems reikalingams. Žinojau, kad daugelis jų atvykę Kanadon dar prieš II D. karą ir kad jų moterys turi gražių audinių iš kraštinio skrynų. Dėlto nutariau jas aplankyti ir pabandyti surinkti lietuviškų eksponatų Kanados muzėjaus lietuviškajam skyriui. Daug padėjo toje kelionėje torontietis Romas Žiogarys. Jis ne tik paaukojo lietuviškų knygų, bet ir savo automobiliu mane vežiojo ištisas dienas.

Gražus sekmadienio rytas. Lietuviškai atrodantys Ontario laukai nukėlė mus į gimnazijos laikus — Džukijoj ir Suvalkijoj praleistas atostogas. Vaizdavausi, kad važiuoju aplankyti tolimų giminių, dėdžių ir dėdienių. Atvykusi į Delhi, radau tautiečių besimeldžiant bažnyčioje. Po pamaldų klebonas kun. dr. J. Gutaszkas pri-

statė mane parapijiečiams. Globoti mus pasiėmė KLB Moterų Dr. Jos Delhi apylinkėse. A. Ratavičienė. Važiuojant pas ją, buvo matyti veslūs laukai, miškai apaugusios pakrantės, tas garsusis, mano nematytas tabakas, gražūs trobesiai, džiovoklos. Visi lietuviai ūkininkai ten gražiai įsikūrę, ištaigingai įsirengę namus. A. Ratavičienės mamytė vaišino savo kepta duona, sviestu, sūriais, dešromis, kopūstais ir t. t. A. Ratavičienė paaukojo muzėjui gintaro papuošalų, juostų, kaklaraistų. Be to, ji žadėjo parinkti muzėjui eksponatų ir pas savo kaimynus. A. Grincevičienė paaukojo linno staltiesių, išaustų jos šeimos moterų prieš 60 metų, didelius ir ilgus gintaro karolių, apirankę — dovanas iš Lietuvos. St. Zadurskienė davė pagalbę, juosta, staltiesę ir pažadėjo numegztį tautinių motyvų staltiesę. Seimininkas P. Zadurskis, šaulių būrio vadas, padovanojo dar Lietuvoje išdrožintą medžio kėslę ir Vytauto D. 1930 m. medali. Pas D. Bertulienę gavome gintaro madaljoną, dvi sagtis ir gintarinę statulėlę. J. Vitkauskienė davė gintaro apirankę, peleninę ir klumpe. J. Dadurka paaukojo du juostinius kaklaraistus, gintaro kankliką ir trejus didelius karolių. Paaiškėjo, kad seniau atvykę iš Lietuvos atsivežė gana daug kraštinio audinių, bet viskas jau sudėvėta, sunėsiota ir išmesta. Gaila, pėrvėlai suskatom

rinkti savo tautodailę. O. Stradomskienė su kaimynais mūsų laukė vakarienei. Seimininkas Stradomskis aprodė puikią nuosavybę. Seno lietuviško kračio ir čia neberadom. Gavome jau dabartinių laikų klumpę ir juoste. O. Šiurnienė priėmė mus su tradiciniu lietuvišku nuosirdumu. Ji anksčiau yra surengusi Tillsonborge tautodailės ir gintaro parodėlę; žadėjo ateiti mums į talką ir parinkti eksponatų lietuvių tarpe. Muzėjui įtinai davė: jos pačios austą juosta, juostinį takelį, seną lininę staltiesę, išausta Lietuvoje apie 1913 metus, ir nebalinto lino staltiesę. Be to, ji, kaip ir daugelis kitų, žadėjo dar "peržiūrėti savo spintas".

Grįžom į Torontą su gana gausiu rankdarbių rinkiniu. Prie jo dar prisidėjo Toronte surinkti eksponatai, taip kad susidarė nemažas kraitis, kurį laikinai sukrovėm A. L. Šeškų rezidencijoj, kol pasiekės Otavą. Esu dėkinga visiems tautiečiams už eksponatus, nuosirdų priėmimą ir visokeriopą pagalbą.

• Memfio mieste, Tennessee valstijoje, teisėjas paklausė girtuoklį, kaip jis galėtų pasiteisinti. Sumistas atsakė: "Pone teisėjas, policija mane suima kiekvieną šeštadienio vakarą, ar būčiau girtas, ar ne. Tad ši karta aš nutariau pasigirti, nes juk praleisti naktį kalėjime yra maloniau girtam nei blaiviam..."

Cicero lietuvių mokyklos jauniausi mokiniai dainuoja. Nuotr. E. Šulaičio

ČIKAGOS VAIZDAI IR VARGAI

(Atkelta iš 2-ro psl.)

grojo Jurgio Joniko orkestras. Svečių pasotinimu rūpinosi Alvido virėjai ir virėjos.

Programa buvo filmuojama net garsiniu filmavimo aparatu ir vėliau buvo rodoma televizijoje. Beje, čia taip pat buvo pristatyta ir būrelis senųjų Amerikos lietuvių sportininkų, kurie buvo nuvažiuavę nepriklausomai Lietuvon ir pasižymėjo. Tai Lietuvos krepšinio rinktinės kapitonas Feliksas Kriaučiūnas, Amerikos liet. krepšinio rinktinės, laimėjusios I vietą Lietuvos tautinėje olimpiadoje, vadovas Harry Petraitis, garsioji plaukikė, dalyvavusi Lietuvos taut. olimpiadoje Florencijoje Bložytė ir toje olimpiadoje dalyvavęs boksininkas Frank Alis. Dalis jų mažai kalba lietuviškai, tačiau labai jaudinosi, kad susirinkusiems tautiečiams ištarė

jausmingų žodžių.

TEKLE MAZEIKIENĖ IR PAULINA BARAUSKIENĖ, nesimačiusios daugiau kaip 50 metų, susitikė Čikagoje. Abi seserys — pirmoji gyvena kolchoze netoli Vilniaus, antroji — Čikagoje. Jos išsiskyrė, kai Paulina išvyko įeškoti laimės į "auksio kraštą". Šiandien Mazeikiene jau 80 metų amžiaus, bet nepabūgo tolimos kelionės per Atlantą, kad galėtų susitikti su savo seserimi. Tačiau ji čia ilgai nenorį pasilikti: gero viza ilgesniam laikui, bet grįš terminui nepasibaigus. Paklausta kodėl, atsako: "Žinot, ten mano namai, ten mano vaikai ir vaikų vaikai; svetimi kraštai manęs nevilioja. Pavazinėjau, šį tą pamaciau ir patenkinta". Senutė šypsojosi, jos veide šiluma ir lietuviškas žvilgsnis. Ji laiminga, kad pamatė savo seserį ir jos šeimą. Ji nori amžinai atsigulti žemėje, kur gėmė, augo ir daug linksmų ir karčių valandėlių patyrė.

"SVIETIMO GAIRE" — JAV LB švietimo tarybos biuletenis informuoja apie lietuviškas skaidres (diapozitivus) mokykloms, kurias paruošė Kanados LB mokslo priemonių komisija. Tai daugiausia iš Lietuvos gautieji tėvynės vaizdai. Tame biuletenyje taip pat pranešama, jog norima įsigyti įvairių mokomųjų filmų apie Lietuvą, kurie bus skolinami lietuviškos mokykloms.

TRUMPAI IS ČIKAGOS. Pavergtų Jų Tautų savaitė Čikagoje prasidėjo liepos 13 ir baigėsi liepos 20 d. Šios savaitės paradas kuriame dalyvavo ir lietuviai, įvyko liepos 19 d. Čikagos vidurinėjoje. Čikagos skautės ir skautai, dvi savaites praleidę stovykloje Rako stovyklavietėje, liepos 12 d. sugrįžo į namus. — Lietuvisčių mokyklų mokytojai rengiasi mokytojų studijų savaitę Dainavoje prie Detroito rugpjūčio 17—24 d.

LIETUVIAI PASAULYJE

J. A. Valstybės

ONOS IVASKIENĖS vadovaujamas Bostono lietuvių tautinių šokių sambūris Arlingtono filharmonijos draugijos 34-tame metiniame koncerte ir braskių šventėje šoko Malūną, Mikitą ir Landytinį.

AMERIKOS LIETUVIŲ KONGRESAS šaukiamas š.m. rugpjūčio 30 — rugsėjo 1 d. Detroito. Organizacijų atstovai ir visi, kas tik domisi Lietuvos laisvinimo darbu bei kongreso programa, kviečiami kongrese dalyvauti. Organizacijos prašomos paskirti atstovų pavardes, vardus ir adresus pranešti ALTOs biurui: Lithuanian American Council, Inc., 6318 So. Western Ave., Chicago, Illinois 60636, USA.

SAVISALPOS FONDA yra įsteigusi Lietuvių žurnalistų Sąjungos centro valdybą. Jo tikslas — padėti LZS nariams ligų, nelaimių ir neturto atvejais. Lėšas sudarys aukos, pobūvių, loterijų bei kitų parengimų pajamos. Fondo administratoriai centro valdyba ateityje gali įvesti specialų mokesčių nariams fondui stiprinti.

JAV KUNIGŲ VIENYBES seimas, posėdžius užbaigęs liepos 8 d. Marianopolje, Conn., sudarė naują valdybą: pirm. kun. Jonas Jut-Jutkevičius, vicepirm. kun. Stasys Yla ir kun. Juozas Matutis, sekr. kun. Vytautas Zakaras, išd. kun. Juozas Petrauskas.

JAUNŲJŲ RESPUBLIKANŲ suvažiavimo Čikagoje baigiamajame pobūvyje dalyvavo prez. R. Niksono dukra Julija Eisenhowerienė. "Draugo" atstovai St. Semenienei į pareikšė: "Aš gerai atsimenu jūsų šokių festivalį. Man nepaprastai patiko. Niekada nebuvau mačiusi lietuvių tautinių šokių — tai buvo pirmą kartą mano gyvenime. Jie nuostabiai spalvingi!"

JAUNIMO XX METINĖ SVENTĖ Los Angeles buvo pradėta Misiomis Sv. Kazimiero parapijos bažnyčioje, salėje atidaryta jaunųjų menininkų paroda. Koncertinė programos dalis vyko Santa Monica savivaldybės salėje. Dalyvavo visos lietuvių tautinių šokių grupės, jaunimo choras ir latvių šokėjų grupė "Perkonitis". Programą pradėdė Erdvilas Janulaitis ir Dana Tuminaitė. Pagrindinė šventės organizatorė buvo su jauniu daug dirbanti mokytoja O. Razutytė. Lietuviškų mokyklų vedėjai Ignas Medziukas, Inga Tuminienė, kiti tautininkai, šventės išvakarėse įvyko pobūvis Sheraton West viešbutyje su menine programa. Sol. Vytenis Dūda, pianinų palydimas G. Gudauskienės, padainavo jos kompoziciją "Sveikinimas jaunystei", E. Balsio — "Apkeliavau", Raudonikis — "Žvejo meilė". V. Tumas deklamuavo Bern. Brazilionio eilėraštį "Taikos dvasia". Lietuvių tautosakon dalyvius nukėlė Rūtos Skiriūtės paruoštos išraiškos šokio šokėjos Violeta ir Dalia Diūtės, Rūta Juodikaitė, Jūratė Pažaitė, Dangulė Razutytė, Alma Ruizytė ir Alma Vilkaitė, šokio judesiais išreiškusių tautosakos mintis. Muzika skūrė ir šokėjom akompanavo G. Gudauskienė. Tautosakos ištraukas skaitė Erdvilas Janulaitis. Jaunima sveikino gen. konsulas dr. J. Bielskis, o raštu gautus sveikinimus perskaitė D. Razutytė. Plataką rašinį apie pietinės Kalifornijos lietuvių jaunimo šventės progą paskelbė "Los Angeles Times" dienraščio puslapiuose žurnalietis Sharon E. Fav, suminėdama sovietinę Lietuvos okupaciją, tautų žudystę, trėnimus, masinį lietuvių pasitraukimą į laisvajį pasaulį, jų iškūrimą JAV ir pietinėje Kalifornijoje. Šios minties sumanytoja buvo "L. A. Times" redakcijoje dirbanti lietuvaitė Magie Norvich.

TEVU PRANCIŠKONŲ PROVINCIJOLAS L. Andriekus, OFM, dalyvavdamas Kunigų Vienybės seime Čikagoje, turėjo ilgesnį pasikalbėjimą Sv. Antano gimnazijos reikalais su seimo dalyviais, LB vadovais, visuomenės veikėjais, organizacijų atstovais ir mokiniais tėvais. Pranciškonai sutikę gimnaziją vėl atidaryti, jeigu išryškėtų visuomenės noras tokią mokyklą turėti ir jeigu atsiųstų bent 100 lietuvių mokinių. Tų tų tų už mokyklą ir išlaikymą gylėtų pilnai atsiliepti. Vieniųjų metų pradžioje yra būdina atsakymams į šiuos klausimus gauti.

DR. JURGIS GLAUDA, romanu konkursų daugkartinio laureato J. Glaudos sūnus, atliekantis karinę tarnybą, gavo advokatų korpo kapitonu laipsnį. Jis dėsto civilinę teisę karliams Virginijos valstybiniam universitetui Charlottesville, Virginijos valstijoje.

DR. ELENAI LIATUKIENEI, profesoraujančiai Hovard universiteto odontologijos fakultete Vašingtone, nuo š. m. liepos 1 d. suteiktas pilnas profesorės titulas.

DAINAVOS JAUNIMO STOVYKLAVIETES valdybos pirm. A. Dainavos pranešimu, stovyklavietės vartai uždaromi 10 v.v. Tada užbaigiamas vakarajimo laužais ar kitais vadinamas taktinis gyvenimas. Leidimo neturi asmenys iki 10 v.v. privalo išvykti iš stovyklavietės. Draudžiama vėžtis į stovyklavietę ir vartoti alkoholinius gėrimus, teršti stovyklavietę bonkomis ir alaus metalinėmis dėžėmis. Šio priekaišto yra nusipelnę tik maža Dainavos lankytojų dalis. Svečiai visada yra laukiami. Kadangi Dainava yra pelno nesiekianti jaunimo stovyklavietė, jos teritorijoje neleidžiama statyti automobilių su gyventi skirtomis priekabomis. Teko atsisakyti ir privačių sklypų kolonijos steigimo. Šiais reikalais turėtų rūpintis specialiai sudaryta lietuvių pelno organizacija, išsilydama žemę už Dainavos ribų. Privatus stovyklavimo palapinės Dainavos vadovybė negali leisti, nes stovyklavietė nėra viešas parkas ar privatus klubas. Jos tikslas — rūpintis jaunomenės auklėjimu, lavinimu ir poilsu. Palapinėms bus leidžiama naudotis tik dirbančioms stovyklose.

Vokietija

G. SIMKEVIČIAUS vadovaujama Vokietijos LB valdybos atstovybė prie Nordrhein-Westfalijos vyriausybės surengė šio krašto lietuvių jaunimo saskrydį Bad Godesberge, Annabergo pilyje. Dalyvių buvo apie 70. Iš Miuncheno atvykęs studentas S. Boehm papasakojo viešnagės Vilniuje išpuolius. Jam teko lankytis Vilniaus universitete, susitikti su studentais. Svečiai žavėjo lietuvių nuosirdumą ir svegtinumą. Daug jaunimo dar lanko bažnyčias. Jie stebėjosi, išgirdę, kad Vokietijoje veikia lietuviška gimnazija. Muz. V. Banaitis jaunimo saskrydžio dalyvius supažindino su lietuvių liaudies muzikos instrumentais — skuduciais, skrabalais, kanklėmis, liaudies dainomis, religine muzika ir žymesniais kompozitoriais. Šeštadienio vakaras buvo baigtas jaunimo šokiais ir dainomis. Sekmadienį bendras pamaldas atlaikė evangeliku kun. Urdz. Po to buvo išklausta Vokietijos lietuvių Studentų Sąjungos pirm. Mečio Lando daktarė, supažindinusi saskrydžio dalyvius su šiešivis lietuviams, jų organizacijomis, Pasaulio lietuvių Bendruomenės reikšme ir Vokietijos lietuvių jaunimo problemomis.

LILIJĄ SUKYTĘ, Metropolitan operos soliste, buvo pasikvietę Miuncheno lietuviai. Viešnia liepos ir rugpjūčio mėnesiais Miuncheno operos festivalyje dainuoja pagrindinį vaidmenį V. A. Mocarto "Užburtoje fleitoje". Bilietai į visus spektaklius jau buvo parduoti prieš porą mėnesių. Vietiniais lietuviams Kanados lietuviams, atrodo, šiemet neteks išgirsti. Ji buvo kviesta surengti koncertą Miuncheno lietuviams ir dalyvauti Studijų Savaitės koncertinėje programoje, bet dėl operos repeticijų turėjo atsisakyti. Šiuos planus galbūt bus galima įgyvendinti sekančių metų vasarą, kai L. Sukytė Miuncheno operoje dainuos keturis mėnesius. Viešnia iš JAV sveikino Miuncheno LB apyl. valdybos sekr. R. Hermanas, gėlių puokštę įteikė V. Hermanaitė.

Britanija

SULEZIJETIS KUN. HERMANAS SAUCAS vieši Britanijoje. Priminęs Misiąs jis laikė Londono lietuvių bažnyčioje. Vaisės jaunajam kunigui nagerbti Londono sporto ir socialinio klubo salėje surengė sulezietį rėmėjos. Programą atliko Londono lietuviams.

PLK. J. LANSKORONSKIS, Pranciškonų LB krašto tarybos narys, apilankė Edinburge sunkiai sergantį generalinio štabo plk. Jakutį. Londone jis susipažino su lietuvių ištaigomis ir veikėjais. Londone trijų viešiojo P. J. Lanskoronskis skulptorius Antanas Monėvas su sūnum Kristupu, Dalia Kolbaitė ir Petras Klėvas. Skulptorius A. Mončys atvežė projektą ministerio a. K. B. Balučio antkapui ir tarėsi jo pastatymo reikala — su Lietuvos pasiuntinys atstovu J. Balicku. B. K. Balučio fondai 20 svarų paaukojo Mančesterio lietuvių socialinis klubas. Aukos plaukia ir iš kitų organizacijų.

Sie okupuotos Lietuvos vyrai pasiūstį Sov. Sąjungos — Kinijos pasienį, kur įvyksta kruvinos kovos tarp rusų ir kiniečių karių

KNIGHT RADIO & TELEVISION
SALES & SERVICE
168 Locke St. S., Hamilton, Ont.
Tel. 522-5028
ATSTOVAUJAM PHILIPS, WESTINGHOUSE & ZENITH BENDROVĖMS
Savininkas Algis (AL) Pilypaitis

HAMILTONO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS "TALKA"
21 Main St. East, kamb. 203, tel. 528-0511

Darbo valandos:	Mokame už:
pirmadieniais 9.30 — 5 v. p.p.	depozitus 5%
antradieniais 9.30 — 5 v. p.p.	šėrus 5.5%
trečiadieniais 9.30 — 5 v. p.p.	terminuotus indėlius 6.1%
ketvirtadieniais 9.30 — 5 v. p.p.	
penktadieniais 9.30 — 8 val. vak.	
šeštadieniais 9.00 — 1 v. p.p.	

Liepos ir Rugpjūčio mėn. šeštadieniais "Talka" uždaryta.

Nemokama gyvybės ir asm. paskolų drauda. Nemokamas pilnas čekių patarnavimas. Pardodame "American Travelers" čekius ir perlaides (money order). Užtikrintas indėlių saugumas. Kapitalas — virš \$1,600,000.00.

V. GERULSKIS ROOFING
DENGIU VISOKIUS STOGUS, TAISAU RINAS IR NUTEKAMUOSIUS VAMZDŽIUS ARBA NAUJUS ĮDEDU.
IKAINOJIMAS NEMOKAMAS. KREIPTIS BŪT KURIUO LAIKU.
MI 83400 ANCASTER, ONT.

MANN MARTEL

REALTOR

2320 Bloor St. W. Tel. RO 2-8255

BABY POINT — JANE \$4,900 imokėti, tik 8 metų senumo, mūrinis 6 kb. namas su privačiu įvažiavimu, moderni virtuvė ir vonia, 6% ilgalaikė skola, už mėnesio galima užimti.

WESTON — JANE, 5 kambarių atskiras mūrinis (bungalow) namas su garažu ir įvažiavimu, įrengtas rūšys. Prašoma kaina \$25,900. Imokėti apie \$4,000. Arti susisiekimo ir krautuvų.

RUSHOLME RD. — COLLEGE, \$10,000 imokėti, 12 didelių kambarių, atskiras mūrinis namas su garažu ir privačiu įvažiavimu. Didelis sklypas, 3 virtuvės, 2 prausyklos, Geros pajamos.

PRINCE EDWARD Drive-Berry Rd. 4 butai po 2 miegamuosius: \$25,000 imokėti, 14 metų senumo, 4 garažai, vandens alyva šildymas. Pirmą skola tik iš 5% ir ilgą laiką.

WINDERMERE — BLOOR, \$8,000 imokėti, 10 kambarių atskiras mūrinis namas, dvigubas garažas, 2 vonios, 3 gražios virtuvės, 4 kamb. 1-mė augstė, vandens alyva šildymas, Extra kambarius rūšys.

BLOOR — CLENDENAN, \$9,000 imokėti, 8 metų senumo duplexas su 3-jų kambarių butu rūšys, abu butai po 2 miegamuosius, platūs įvažiavimas, 2 mūriniai garažai, vandens alyva šildymas, 3 modernios virtuvės ir vonios, graži aplinka.

NEW TORONTO. \$15,000 imokėti, 6 butų apartamentinis pastatas, privatus įvažiavimas, vandens alyva šildymas, arti krautuvų ir susisiekimo, viena atvira skola balansui, \$7,500 metinių pajamų, geras išnuomavimas.

TIKRAS DUPEKSAS. Bloor - Indian Grove, \$7,000 imokėti, atskiras mūrinis, 10 kambarių per du augstus duplexas, vieta - dviejų automobilių šildomas vandeniu - alyva; viena atvira skola 10 metų. Visai arti Bloor požeminio traukinio. Viršutinį butą galima tuojau užimti.

B. SAKALAS

Darbo telef. RO. 2-8255 Namų telef. 766-8479
P.S. Jeigu kartais nerastumėte šiam skelbimui sau tinkamo namo ar biznio, tuojau skambinkite mums pasitiraudami ką mes turime naujo, nes mes gauname kas dieną naujų nuosavybių.

PRISIKĖLIMO PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS

999 COLLEGE ST., TORONTO 4, TEL. 532-3400

DARBO VALANDOS:	MOKA:
Pirm. 10-130 ir 430-7	už depozitus — 5¼%
Antr. 10-130	už šėrus 5¾%
Treč. uždarytas	už 2 metų terminuotus indėlius 6¾%
Ketv. 10-130 ir 430-7	
Penkt. 10-130 ir 430-8	IMA:
Šešt. 9-12	už asmenines paskolas 7½%
Sekm. 930-1	už mortgičius 7½%

PILNA CEKIŲ SISTEMA PADEDA NARIAMS ATLIKTI VISAS FINANSINES OPERACIJAS PER KOOPERATYVĄ
\$2,000 gyvybės drauda nemokamai

PROGRESS

REAL ESTATE LTD.

REALTOR

1072 Bloor Str. W. Tel. 534-9286

QUEEN ST. W. — LANDSDOWNE, \$3,000 imokėti, šeši kambariai, mūrinis, dvi virtuvės, garažas ir geras įvažiavimas. Prašoma kaina žema. Viena 10-čiai metų skola.

CALLINGWOOD — NOTTAWASAGA, \$4,000 imokėti, ant ežero kranto 3 miegamųjų vasarnamių, sklypas 60 x 295. Parduoda su visais baldais ir galima tuoj užimti. Yra laivų prieplauka ir garažas (Boathouse).

WESTMINSTER — RONCESVALLES, \$4,000 imokėti, mūrinis 6 kambarių geras namas, moderni virtuvė, dideli kambariai. Garažas ir gražus kiemas. Atvira skola iš 8½% 9 metams.

HAVERLOCK ST. — DUFFERIN PARK, \$8,000 imokėti, mūrinis 9 kambarių puikus namas, modernios virtuvės, 2 prausyklos, didelis kiemas, 3 garažai. Viena atvira skola 10-čiai metų.

NEW TORONTO — FOURTH ST., \$15,000 imokėti, 7 metų senumo, modernios statybos keturbutis (fourplex). Arti krautuvų ir susisiekimo. Prašo apie \$59,000.

REIKALINGI NAMAI PARDAVIMUI.

S. JOKUBAITIS

Tel. 534-9286 — namų: 537-2869

A. L. GARBENS

REAL ESTATE

Kanados, Ontario ir Toronto Real Estate Boards narys.

1611 Bloor St. W. Toronto, Ont.

Telefonai: LE. 6-2738, LE. 6-2664

Vakarais — HU. 9-1543

ARMADALE ST. \$31,500 prašoma kaina; apie \$10,000 viena ilgametė atvira skola; atskiras plytų namas, 6 kambarių, gerame stovyje, su dviem virtuvėmis ir prausykla, geras įvažiavimas iš priekio ir iš užpakalio (lane), geras rajonas, užbaigtas rūšys.

INDIAN GROVE, \$6,000 imokėti, viena atvira skola; 9 dideli kambariai, 2 prausyklos, 3 virtuvės, nauja šildymo sistema, garažas; dabartiniu metu nuomojamas visas namas, geras pigus.

INDIAN GROVE — BLOOR, 13 kambarių didelis gražus namas su dideliu sklypu arti Bloor ir Dominion krautuvės, 8% skola.

WESTON, \$27,900 prašoma kaina, imokėti apie \$5,000, viena atvira skola su 8½% balansu; vienaugstis (bungalow) su privačiu įvažiavimu ir garažu.

HUMBERSIDE AVE., \$29,900 prašoma kaina, imokėti apie \$7,000, balansui viena atvira skola; trijų augstų plytų namas, 3 virtuvės, geros pajamos, geram rajone.

Dėl tolesnių informacijų skambinkite A. GARBENIUI

Extra Realty Ltd.

1043 BLOOR ST. WEST, TORONTO. TEL. LE 1-1161

BLOOR — WILLARD, tik 6 namai į pietus nuo Bloor, 7 kambariai, 2 modernios virtuvės, prausyklos pirmame ir antrame augšte, privatus platūs įvažiavimas, gražus kiemas; namas gražiai išdekoruotas, nereikalingas jokio remonto.

RONCESVALLES — DUNDAS, mūro, 9 dideli kambariai per 3 augstus, modernios virtuvės, baigtas rūšys, 2 garažai. Skubiai parduodamas.

ETOBICOKE — KIPLING, gražioji vieta, prie gero susisiekimo, vieaugstis (bungalow); nereikalingas jokių remontų.

14 MYLIŲ UŽ BARI, prie gražaus miestelio, 60 akrų žemės su trobėmis. Prašo \$25,000.

Gerai pirkiniai. Skubiai teiraukitės.

J. KUDABA

Toronto Real Estate Boards narys.

LE 1-1161, namų 783-2105

SPORTAS

BALTIEČIŲ IR LIETUVIŲ ŽAIDYNĖS

S. Amerikos baltiečių lengvosios atletikos, plaukymo ir lauko teniso pirmenybės įvyks š.m. liepos 26-27 d. Klevelande, Ohio. S. Amerikos lietuvių lengvosios atletikos ir plaukymo pirmenybės bus nustatytos iš baltiečių varžybų, atskirų rungtynių nevykdančių. Lengvoji atletika vyks vyrų, moterų ir jaunių A (16-18) klasėse. Plaukymas ir lauko tenisas bus pravaistas suaugusių ir prieauglio klasėse. Žaidynės vykdys SALFAS centro valdyba per specialų organizacinį komitetą. Lengvosios atletikos ir plaukymo varžybos vyks Case-Western Reserve universiteto "Van Horn" stadione ir "Donnell" plaukymo baseine, kurie yra universiteto rajono ribose, 10900 Euclid Ave. Dėl vykstančių statybų yra patartina įvažiuoti iš Adelbert Road. Teniso turnyras įvyks Gordon parko teniso aikštėse, Memorial Shoreway, prie Liberty Blvd.

Lietuvių lengvosios atletikos pirmenybėse klubai varžysis dėl L. B. nės Niujorko apygardos perėinamosios trofėjos, įsteigtos 1963 m., kuriai pereitais metais laimėjo Klevelando LSK Žaibas. Lietuvių plaukymo pirmenybėse bus rungtyniaujama dėl Klevelando Sv. Kazimiero liutnistinės mokyklos perėinamosios taurės, kurios laimėtojas pernai buvo Toronto PPSK Aušra.

SALFAS centro valdyba DETROITAS KVIEČIA
Visi torontiškiečiai maloniai kviečiami dalyvauti Detroito lietuvių laisvame (open) golfo turnyre liepos 27, sekmadienį, 10.30 v.r. Rochester Golf Club.
Vykstantieji malonėkit pranešti kiek galint anksčiau (dėl vietos bei laiko rezervavimo) A. Ruginiui, 30717 Lund Dr., Warren, Mich. 48093, USA. Tel. 112-313-755-0736.

SALFAS golfo k-tas
Detroito lietuvių sporto klubas Kovas surengė specialų golfo turnyrą liepos 13 d. Warren Valley aikštyne. Gerai sužaidė ir į vietą laimėjo su 81 smūgiu Rimas Kezenius, II — Pranas Čekauskas su 84, III — Algis Banys su 88, IV — Alfonsas Vėlavicius su 89.

SPORTAS LIETUVOJE
Sov. Sąjunga nutarė įrengti akademiniol irklavimo bazę, kurios pirmieji tikslas bus ruošti olimpiniams žaidimams. Kadangi lietuviai šioje sporto šakoje dominuoja, ši bazė įrengiama Lietuvoje. Vieta parinkta Birštone, nes čia Nemuno tėkmė beveik nejauciama. Antroji bazė bus įrengta Trakų ežere.

Vilniaus Žalgirio futbolo komanda, kuri žaidžia Sov. Sąjungos antros lygos pirmenybėse, pirmame rate laimėjo pirmą vietą.

Vilnietis Vytautas Jaras, rungtyniaudamas Prahos lengv. atletikos varžybose, nusivėdė diską virš 60,22 m. Jį pralenkė tik Europos rekordininkas Čekas L. Daneš.

SPORTAS VISUR
Neseniai padėtas kartinis akmuo ateinančiai Muncheno olimpiadai. Visi įrengimai vykdomi buvusiam

FRANESAMA APIE NAUJĄ GYDOMĄJĄ MEDŽIAGĄ sutraukiančią hemorojus

Tai yra ypatinga gydomoji medžiaga irodžiusi galią sutraukti hemorojus ir pataisyti sugadintus audinius.

Pagarbės tyrimų institutas atrado nepaprastą gydomąją medžiagą, sugebantią sutraukti hemorojus be skausmo. Ji per kelias minutes sumažina niežėjimą ir nepatogumus bei pagreitina uždegimo pažeistų audinių gijimą.

Visais tyrimo atvejais švelnėjant skausmams, iškildavo hemorojų susitraukimas.

Tačiau visų svarbiausia — rezultatai būdavo toki nuostabūs, kad šis pagerejimas tesdavo daugelį mėnesių. To buvo pasiekta naudojant gydomąją medžiagą (Bio-Dyne), kuri greitai padeda užgyti pažeistoms cėlėms ir sužadina naujų audinių augimą.

Dabar Bio-Dyne galima gauti tepalo bei lazdelės formose "Preparation H" vardu. Prašykite visose vaistinėse. Pinizai bus gražinti, jei nebūsite patenkinti.

Brethour Realty Services (1961) Ltd.
487 KERR STREET, OAKVILLE, ONT.

\$20,500, \$3,000 imokėti, miestelio centre, 6 kambarių, 2 augstų senesnės statybos atskiras namas, garažas, komerciniai rajonas.

\$24,500, 6 kambarių vienaugstis plytinis namas. Arti mokyklos, krautuvės, susisiekimo, 66x115 sklypas.

\$25,700, 5 kambarių plytinis namas, garažas, 60x272 sklypas.

VIENAUGSTIS (storey and half), vėsinimo sistema, 3 miegamieji, užbaigtas rūšys, 2 prausyklos, arti "go" traukinio, prašo \$26,900.

\$30,500, naujas 5 miegamųjų atskiras (split level), 7% NHA mortgičius.

\$31,900, 80x200 sklypas, 5 dideli kambariai. Senesnės statybos, daug medžių, užbaigtas rūšys, dvigubas garažas, asfaltuotas įvažiavimas.

\$47,000, 20 akrų ūkis, 2 daržinės, dvigubas garažas, 110 metų akmeninis namas, 8 kambariai.

\$19,000, krautuvė, paštas, autobusų stotis (Gray Coach Line) Lake Shore Rd., Bronte, \$14,000 metinių pajamų.

SKUBIAI PARDUODAMAS architektų namas, 100x170, galutinis sklypas, 27 pėdų priekinis kambarys, 2 krosnys, 2 prausyklos, užbaigtas rūšys. Reikalingas didesnis įmokėjimas.

Mrs. L. BALIUNAS TORONTO 364-4603, OAKVILLE darbo tel. 845-1664, namų 827-1755

CLEAR-VISION T.V.-Hi-Fi

TAISOM IR PARDUODAM T.V. ir HI-FI STATOM IR TAISOM T.V. ANTENAS

1613 Dundas St. W. Sav. R. Skasulius

532-7733

Sav. R. Skasulius

532-7733

532-7733

532-7733

532-7733

532-7733

532-7733

532-7733

532-7733

532-7733

532-7733

532-7733

532-7733

532-7733

532-7733

532-7733

532-7733

532-7733

532-7733

532-7733

532-7733

532-7733

532-7733

532-7733

Atėitininkų žinios

Stovykla Wasagoje baigėsi liepos 19 d. 11 v. tėvams ir stovyklautojams — Mišios, o po to — oficialus stovyklos uždarymas.

Jaunučių ir jaunesniųjų globėjų kursuose Dainavoje dalyvavo šie Toronto moksleiviai: G. Urbanaitė, R. Girdauskaitė, R. Kolytūtė, I. Janeliūnaitė, R. Ulbaitė, A. Čepas, P. Kolyčius ir R. Puteris. Kursai užtruko visą savaitę.

Ryšių su įvykusia nelaime, grįžtant iš Stratfordo, tėvai, kurių vaikai buvo patikrinti ligoninėje, gauna sąskaitas sumokėti už patikrinimą. Ligoninei buvo pasiūsty visų patikrintų draudros bendrovės pavadinimai ir numeriai. Gautas sąskaitas reikia persiųsti savo draudros bendrovei. Taip pat, jeigu autobusų bendrovės Greer Transportation, Barrie, Ont., draudros agentai kreiptųsi į tėvus, prašydami pasirašyti "release", patariame neskubėti su pasirašymais.

Skautų veikla
• Jaunųjų skautų-čių stovykla prasidėjo liepos 19 d. Virš 80 stovyklautojų išsidėstė palapinėse ir namukuose. Oficialiai stovykla atidaryta liepos 20 d. pamaldomis, kurias atnaušo stovyklos kapelionas kun. S. Kulbis, SJ. Mišių metu buvo prisiminti pastaruoju metu mirusieji skautų vadovai bei rėmėjai — inž. M. Gvildys, inž. Eug. Bubelis ir s. Z. Paulionis. Vėliavų pakėlimo apeigose Kanados rajono vadeiva s. K. Batūra pristatė šios savaitės stovyklos viršininką s. B. Pošką ir mažiesiems palinkėjo sėkmingą stovyklavimą. Paskaitas vadovauja ps. M. Stanionienė, talkinant J. Stripinienė, vl. D. Balsey, sl. J. Kobelskyte ir sl. E. Asevičiūtė; vilkiukams vadovauja R. Valickienė, ps. P. Saplienė ir sl. M. Rusinas, talkinant ps. L. Sapliui, E. Stanionui ir J. Kripui. Stovyklos komendantas ps. A. Baziliauskas, instruktorius s. V. Fidleris. Ūkio skyriui vadovauja R. Kairys, stovyklautojus maitina D. Baziliauskienė, G. Stauskienė, p. Kripienė, p. Narbutienė, p. Turčienė, C. Pakštienė ir G. Tarvydienė (vyr. šeiminkė). Šeštadienį šį jaun. skautų-čių stovykla baigiamą. Po to dvi savaites stovyklavus skautai-tės su svečiais iš Detroito. Mažesnių grupių laukiamas iš Čikagos ir kitų vietovių.

• Primename tėvams, kad pakeitus maitinimo tvarką stovykloje, būtinai skautams ir skautėms reikia turėti individualius maisto padėklus (trays), o taip pat ir indus tuo atveju, kai kas keltiną dieną teks maistą gauti iš lauko virtuvės. Taigi, kiekvienas stovyklautojas atsiveis padėklus ir asmeninius indus.

• Romuvos stovyklos, adresas: Camp Romuva, Ravenscliffe, Ont. Tel. 112-705-789-5032.

• Rimas Geležius parėmė "Skautų Aidą" \$100 auka; Bronius Mikšys — jūrų skautus \$20. Nuoširdus aciu.

• Buvęs Kanados rajono vadeiva s. Zigmąs Paulionis liepos 19 d. palaidotas Sv. Jono lietuvių kapinėse. Laidotuvėse skautų vardu atsisveikinimo žodį tarė v. s. St. Kairys. Ant kapo padėtas Kanados skautininkų kių vainikas. Vėlonis yra daug nusipelnęs atkuriant lietuvių skautus Kanadoje ir spausdinant "Skautų Aidą" Toronte. Č. S.

PASAULIO LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS VIETA
(Atkelta iš 3-čio psl.)

kių su tų tautų išeivija ir artimai bendrauja laisvės kovoje.

7. Okupacija mus dirbtinai atskyrė nuo tėvynėje likusios tautos. Tačiau esame vieni kitų reikalingi. Santykiuose su gimtoju kraštu PLB laikyseną apsprendžia Lietuvių Charta, lietuvių veiksmų Klevelando 1966 m. sausio 22-23 d. konferencijos susitarimas ir PLB III seimo nutarimai. Bendruomenė kviečia liautis šį klausimą kelti ginčo keliu visuomenėje, nes jis daugiausia skaldo laisvojo pasaulio lietuvių visuomenę ir tuo padeda okupanto tikslams. Santykiuose su gimtojo krašto lietuviu turime pasitikėti laisvųjų lietuvių sąmoningumu bei subrendimu, jų sąžinės jautrumu ir tautinės garbės suvokimu.

PLB valdyba

Lietuviška baldų dirbtuvė

Daromi nauji minkšti baldai ir aptraukiami seni PIGIA KAINA.

P. LUBYS. Telefonas WA 2-7981

Namų telefonas AM 1-0537.

ATLANTIC valgykla

1330 DUNDAS ST. W., TORONTO 3.

Tel. LE 3-6045

LIETUVIŠKI PATIEKALAI

NAUJI SAVININKAI

V. ir V. IVANAUSKAI

Fleet Electric Co. Ltd.

ELEKTROS RANGOVAS

Atlieka visus elektros įrengimo darbus

923-7194. Sav. A. Čeponis

923-7194. Sav. A. Čeponis

923-7194. Sav. A. Čeponis

923-7194. Sav. A. Čeponis

923-7194. Sav. A. Čeponis

923-7194. Sav. A. Čeponis

923-7194. Sav. A. Čeponis

923-7194. Sav. A. Čeponis

923-7194. Sav. A. Čeponis

923-7194. Sav. A. Čeponis

923-7194. Sav. A. Čeponis

923-7194. Sav. A. Čeponis

923-7194. Sav. A. Čeponis

923-7194. Sav. A. Čeponis

923-7194. Sav. A. Čeponis

923-7194. Sav. A. Čeponis

923-7194. Sav. A. Čeponis

923-7194. Sav. A. Čeponis

923-7194. Sav. A. Čeponis

923-7194. Sav. A. Čeponis

923-7194. Sav. A. Čeponis

923-7194. Sav. A. Čeponis

923-7194. Sav. A. Čeponis

923-7194. Sav. A. Čeponis

923-7194. Sav. A. Čeponis

923-7194. Sav. A. Čeponis

923-7194. Sav. A. Čeponis

923-7194. Sav. A. Čeponis

923-7194. Sav. A. Čeponis

923-7194. Sav. A. Čeponis

923-7194. Sav. A. Čeponis

 DRAUDIMO AGENTŪRA
AL DUDA

Telefonas 769-4131 arba 769-4612
2231 Bloor Street West — Bloor prie Runnymede
Komercinio, privataus turto ir automobilių draudimas
Finansavimas — Bonds — Mortgage garantijos.

— Mirus a.a. Zigmui Paulioniui, KLB Londono apyl. pirmininkui, nuo širdi užuojautą velionies šeimai ir plačiai jo giminei.

— Gerojo Ganytojo stovykla pradeda trečiąją stovyklavimo savaitę. Ji užbaigiamą laisvą šio šeštadienio vakarą.

— Pamaldos Gerojo Ganytojo stovyklavietėje sekmadieniais 10 ir 11 val., o šokiadieniais stovyklavimo metu 9 v.r.

— Ši šeštadienį 8 v.r. pamaldos už a.a. Joną Valaitį; sekmadienį 10 v. — už a.a. Elena Vyšniauskienę, 11 v. — už a.a. Vincą Patašį.

Gerojo Ganytojo stovykla pradėjo trečią ir paskutinę savaitę. Užbaigta — ši šeštadienį, liepos 26; bus tradicinis laužas su atitinkama programa. Stovyklavimas vyksta sklandžiai. Judrus vadovai parinkti daugiausia iš moksleivių tarpo. Virtuvės personalas stropiai ir gerai paruošia maistą. Stovyklos kapelionas ir faktinis jos organizatorius — kun. J. Staškevičius. Stovyklautojų — 30-40, daugiausia jauniesni amžiaus. Pasibaigus parapijos stovyklai, prasidės "Vyčio" klubo rengiama krepšininčių stovykla.

Mokyt. Petras Balčiūnas, kanadiečių pr. mokyklos dėdės, ir šią vasarą lanko specialų pedagoginį kursą Toronto universitete magistro laipsniui gauti. Nuo šio rudens jis paskirtas dėdė mokyklos, kurioje bus mokoma pagal naują sistemą. Joje dirbs 60 mokytojų. Šia žinia papildome ankstesnę informaciją apie studijuojančių pedagogų vasaros kursą Toronto universitete.

Aleksandra ir Petras Matekūnai iš Niujorko viešojo keletą dienų Toronto ir aplankė savo pažįstamus dar iš stovyklinių laikų Austrijoje, Kufsteino stovykloje. P. Matekūnas yra ekonomistas ir muzikas. Yra sukūręs dvi simfonijas, sonatą, astutinis sonatinas fortepijonui, išleides muzikos kūrinių vaikams "Ten gintarėliai" ir kt. Be to, jis yra parašęs ir išleides knyga 1957 m. "Kufsteino lietuvių stovykla". Rankraštys turi nemažos apimties darbą apie Zarasus, kur ilgesni laiką gyveno. A. Matekūnė yra Paprockaitė, žinoma gydytoja sesuo. Abu tautiečiai iš Niujorko aplankė "TZ" ir spaudai paremi paliko auką.

"Kalev Estienne" — esčių gimnazijų grupė dalyvavo tarptautinėse varžybose Sveicarijoje Bazelio mieste. Tai pirmoji tokia grupė iš Kanados per 20 metų. Iš viso dalyvavo 150 grupių iš 27 šalių. Kanadiečiai pateikė ir geriausiųjų dešimtuką. Toronto dienraštis "The Telegram" jas plačiai aprašė, bet kad jos yra estės, nepaminėjo.

Detroito šaulių surengtoje loterijoje Dainavos stovykloje buvo vienas fantas — "Tėviskės Ziburis" metinė prenumerata. Ją padovanavo Br. Burba; laimėjo — Stefa Kaunelienė.

Natūralaus gydymo specialistas Bernardas Naujalis atostogauja pas Mrs. Aino ir Mr. E. Laanemets vasaros rezidencijoje prie Kenning Lake. Jo natūralaus gydymo sveikatos klinika 460 Roncesvalles Ave., LE 3-8008, uždaryta iki rugpjūčio 10.

"TZ" skaitytojai, keičiantieji adresus, prašomi pridėti 25 ct. plokštelei pakeisti. Galima atsiųsti pašto ženklais arba tą papildomą mokestį sumokėti atnaujinant prenumeratą.

Iš Suvalkų trikampio atvykusi Čikagone aplankyti savo giminių K. Abramavičiūtė susipažino su J. Rudaičiu iš Hamiltono ir susituokė. Abu lankėsi Toronte.

IVAIROSE LIGONINĖSE atliekama praktika ir baiges ligonių priežiūros bei praktiškos medicinos kursą B. NAUJALIS vėl reguliariai priima pacientus SVEIKATOS KLINIKOJE, 460 RONCESVALLES AVE., TORONTO 3, ONT. Priėmimo valandos nuo 8 v. ryto iki 8 v. vakaro, susitarus telefonu LE 3-8008.

ATLIEKU VISUS NAMŲ MEDŽIO REMONTO DARBUS. TEL. 535-4724.

City Driving School
Pripažinta Ontario Safety Lygos. Baigę šią mokyklą gausa pigesnę autožemio draudimą. Nemo-kami nurodymai klasėje ar namuose turintiems laisvius leidimus. Mokome vairuoti standartinius ir automatinius automobilius. 1076 BATHURST ST. TEL. LE 2-3656. Rytuose HO 6-1331

BARONESSA BEAUTY SALON
2265 BLOOR ST. W. TEL. 762-4252
(kampus Bloor-Durie gatvių). Sav. Alė Kerberienė

A.a. Zigmui Paulionis, 46 m., KLB Londono apylinkės pirm. palaidotas Sv. Jono lietuvių kapinės liepos 19 d. Velionis bu-aktyvus visuomeninėje veikloje: skautijoje, sporte, Bendruomenėje. Kurį laiką gyveno Toronte, persikėlė į Delhi apylinkę, o vėliau įsikūrė Londone, Ont. Buvo uolus jaunimo organizatorius ir vadovas. Jo mirtis po ilgos ligos londoniškų ir apylinkių lietuvių buvo sutikta su dideliu liūdesiu. Visais vakarais buvo daug lankytojų laidotuvių namuose, o laidotuvių metu vos talpino tautiečius Londono Siluvos Marijos liet. bažnyčia. Pamaldas bažnyčioje atliko kun. B. Pacevičius, o kun. dr. J. Gutauskas pasakė pamokslą. Lietuvių kapinėse, be londoniškų, dalyvavo gausus būrys skautų ir kitų torontiečių. Jo karstas apaugu metu kapinėse buvo padėtas Lietuvos kankinių koplyčioje. Lietuvos trispalvė dengė velionies karstą, o skautų būrelis ėjo garbės sargybą. Atsisveikinimo žodį tarė kun. B. Pacevičius, Stp. Kairys — KLB krašto valdybos ir liet. skautų vardu. Koplyčioje giedojo sol. V. Vėrikaitis. Ileidus velionies karstą duobėn, sugiedotas Lietuvos himnas. Lietuvos vėliava skautų sargybos buvo perduota velionies našlei kaip jo lietuviškosios veiklos ir Paulionių šeimos tautinių tradicijų simbolis. A.

Pirmoji prancūziška gimnazija Toronto nutarta steigti North Yorko švietimo valdybos. Ji veiks kol kas trylikoje barakų, pastatytų anglų gimnazijos kieme. Prancūzų atstovai norėjo, kad būtų išnuomota De Charbonnel mokykla, bet nepavyko. Pasak prancūzų pareigūnų A. Lecuyer, tai "žingsnis atgal", o Yorko universiteto prof. K. Spicer pareiškė, kad ir šiuo atveju prancūzai laikomi antros klasės piliečiais.

Leonas Vilkas, senųjų ateivių sūnus, perėjo dirbti į didelę amerikiečių pramonės bendrovę, kurioje bus pardavimo reikalų vedėjas. Jo darbovietė bus prie Maltono aerodromo, o gyvenvietė — Hamiltonas. Jis yra baigęs Londono, Ont., universitetą gamtos mokslus ir jau eile metų dirba pramonės srityje. Nors lietuviškos mokyklos nėlankės, gražiai kalba lietuviškai.

A. H. Richmond, Yorko universiteto profesorius, kuriam Kanados Taryba paskyrė \$1.913.098, kad atliktų studijų apie Toronto ateivių, pareiškė, esą Torontui gresia riaušės. Jas pradėsiant atteinančioji karta. Toronte esama 750.000 sveturių gimusių ateivių, kurie gyvendami savo getuose, gali pradėti puoselėti neapykantą. Pasak profesoriaus, penktadalis ateivių yra patenkinti Kanada, bet 24% labai nepatenkinti. Tik 25% ateivių pasiekė Toronte augštesnę socialinę poziciją.

P A D Ė K A
Nuoširdiai dėkojame už surengtą mums 20 metų vedybinės sukakties paminėjimą ir labai gražias vaises, geles bei dovaną: p. p. V. A. Lapaičiams, J. V. Vingeliams, S. A. Petraičiams, J. S. Černiauskams, L. Grinskyte, E. V. Grabauskams, S. Barškučiui, S. P. Gotceitams, S. M. Bušinskams, Z. J. Kleiviams, G. Grinskiui, A. Prancevičiui, V. Giedrikui, A. J. Vaskevičiams, S. Prancevičiui. Nuoširdiai dėkojame to parengimo iniciatoriams — V. A. Lapaičiams ir J. V. Vingeliams. Dar kartą dėkojame visoms ir visiems, surengusiems mums šią staigmeną.
Teofilė ir Vladas Kobelskiai

ISNUOMOJAMI pirmame augšte 2 kambariai su atskiru įėjimu. Yra garazas. Tel. 653-3738.

ISNUOMOJAMAS KAMBARYS su virtuve vienam asmeniui arti Priskelimo bažnyčios. Tel. 535-8798.

180 AKRU JAUČIŲ ŪKIS, 9 mylios nuo Shelburne miestelio prie 10 vieškelio. Pastatai su visais įrengimais ir patogumais, pusė mylios prieina prie 10 vieškelio. Prašoma kaina \$42.500, įmokėti \$20.000.

147 AKRAI PRIE FLESHERTON bažnytkaimio; gyvenamas namas su tvartais ir daržine. Tinka gyvulių ūkiui arba investavimui. Prašoma tik \$5.000 įmokėti, pilna kaina \$16.500.

50 AKRŲ ŽEMĖS, labai graži kalnuota vieta arti 10 vieškelio ir Irish Lake. Prašoma kaina \$8.700, įmokėti — pusę.
SKAMBINTI ST. DARGIUI; istaigos tel. 231-6226, namų 481-6560
FRANK BARAUSKAS
REAL ESTATE

Kanados Lietuvių Bendruomenės Londono apylinkės pirmininkui
ZIGMUI PAULIONIUI
mirus, jo žmoną, vaikus ir visus artimuosius
nuoširdžiai užjaučia —

Kanados Lietuvių Bendruomenės
krašto valdyba

Buvusiam Lietuvių Skautų Brolijos
Kanados rajono vadeivai skautininkui
ZIGMUI PAULIONIUI
mirus, jo žmonai ELENAI, dukrai JOANAI,
sūnui JURGIUI ir visiems artimiesiems
užuojautą reiškia —

Kanados rajono skautininkės ir skautininkai,
skautai ir skautės

A + A
ZIGMUI PAULIONIUI
mirus, jo šeimą, motiną TERESĘ PAULIONIENĘ,
brolius — AUGUSTINĄ ir VYTAUTĄ, seserį
ZUZANĄ ŠČEPANAVIČIENĘ bei jų šeimas nuoširdžiai užjaučia —

J. ir G. Jonaičiai
E. Račiūnienė
K. Račiūnas

A + A
ZIGMUI PAULIONIUI
mirus, žmoną ELENĄ, dukrą JOANĄ, sūnų
JURGĮ, motiną, seserį, brolius, jų šeimas ir
artimuosius nuoširdžiai užjaučia —

Jurgis ir Genovaitė
Račiai

A + A
ZIGMUI PAULIONIUI
mirus, jo žmonai, motinai, broliams AUGUSTINIUI,
VYTAUTUI, seseriai Z. ŠČEPANAVIČIENEI ir jų
šeimoms gilią užuojautą reiškia —

Broliai Jackevičiai

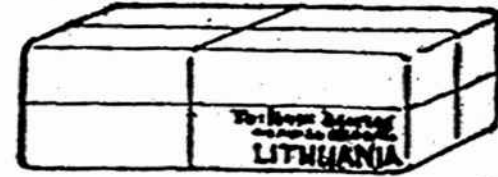
A + A
ZIGMUI PAULIONIUI
mirus, nuoširdžiai užjaučiame Zuzaną Ščepanavičienę, jos šeimą ir artimuosius —

Stasys ir Jadvyga
Barzdaičiai

Vyr. skaučių Kunigaikštienės Birutės draugovės
draugininkei vyr. sl. A. ŠEŠKUVIENEI ir šeimai,
jos mylimai MAMYTEI Lietuvoje mirus, seserišką
užuojautą reiškia —

"Šatrijos" tunto vadovės ir skautės

**GERIAUSIAS IR LENGVIAUSIAS BŪDAS
PASIEGTI GIMINEMS DOVANŲ SIUNTINIUS
PER "TAURO" ATSTOVĄ ST. PRAKAPĄ**

18 BROOKSIDE AVE.
TORONTO 325, ONT.
Tel. 767-9088.

Visa, kas leidžiama, galima pasiūsty pasirinkus iš pavyzdžių. Taip pat priimu užsakymus AUTOMOBILIŲ, AKORDEONŲ, MAISTO SIUNTINIŲ ir kt.

DIDELIS PASIRINKIMAS LIETUVISKŲ PLOKSTELIŲ, ODINIŲ ALBUMŲ ir kt. LIETUVISKŲ SRIKTŲ RAŠOMOSIOS MASINĖS, SKAICIAVIMO MASINĖS ir kt.

1969 M. VASAROS MUZIKOS FESTIVALIS TORONTE
Toronto miesto taryba per parkų ir pramogų skyrių, drauge su Toronto Muziku Draugija, remiama muzikos plokštelių pramonės fondo ir "Toronto Daily Star", praneša sekančią programą

LIEPOS 27 — 31 SAVAITĖ	
SEKMADIENI, LIEPOS 27	
2.30 v.p.p. High Park	Generatinio gubernatoriaus kavalerijos orkestras. Viešnioj solistė — Edith Eaton
2.30 v.p.p. Kew Gardens	Karališkojo Kanados legijono #344 orkestras
2.30 v.p.p. Willowvale Park	Svečios solistas — Remo Marinucci
5.30 v.p.p. High Park	David Black orkestras
7.30 v.v. Earls Court Park	Vargyų reitais — Ronnie Padgett
	Bob Minns orkestras
PIRMADIENI, LIEPOS 28	
8.30 v.v. Ramsden Park	Kadrilius šokiai su Bob Scott orkestru
8.30 v.v. Greenwood Park	Kadrilius šokiai su Angus MacKinnon orkestru
ANTRADIENI, LIEPOS 29	
8.00 v.v. Allan Gardens	The Queen's Own Rifles orkestras
8.30 v.v. Withrow Park	Kadrilius šokiai su Bob Scott orkestru
TREČIADIENI, LIEPOS 30	
12.15 v.p.p. Nathan Phillips Square	Jack Denton orkestras
8.30 v.v. Eglinton Park	Art Halmor orkestras
8.30 v.v. Riverside Park	Andy Nicolle, Rick Fielding o. Co., Ahuva Shai, M.C. — John Smith
8.30 v.v. Monarch Park	Kadrilius šokiai su Bob Scott orkestru
8.30 v.v. Dufferin Grove Park	Kadrilius šokiai su Angus MacKinnon orkestru
KETVIRTADIENI, LIEPOS 31	
7.15 v.v. Davisville Park	"Valyk teatras "Aladdin"
7.30 v.v. Forest Hill Memorial Park	Norman Amadio "Music Hop" programa
8.00 v.v. Nathan Phillips Square	Jim McHarg Dixieland orkestras
8.30 v.v. High Park	The Community Folk Art Council
8.30 v.v. Kew Gardens	Kadrilius šokiai su Bob Scott orkestru
	Kadrilius šokiai su Al Ayward orkestru

**UŽSAKYKITE TIK PER
DOMESTIC FUEL OIL CO. LTD.
NAMAMS ŠILDYTI ALYVĄ**
C. (Chuck) ROE tel. įstg. 255-3900 Atst. St. Prakapas
Sales Manager namų 741-9065 Tel. 767-9088
Nemokamas krosninių išvaizmas.
Greitas, sąžiningas patarnavimas dieną ir naktį.

"TĖVISKĖS ZIBURIAI" atostogaus pirmąją rugpjūčio savaitę. Sekantis numeris bus paskutinis prieš atostogas. Skeblimus bei pranešimus tam numeriui siųsti iki liepos 25 d.

Dr. M. Ramūnienė iš Otavos tęsia tautodailės dirbinių rinkimą Kanados muzėjui. Toronte ji išbuvo 3 savaites ir aplankė daugelį šeimų. Jai talkino R. Ziogars, V. Matulaitis, dr. S. Čepas, J. R. Simanavičius, V. Simanavičius. Ji rado gana daug eksponatų, kuriuos išsiųsė Otavon. Jei dar kas nesusėjo jai įteikti turimų tautodailės dirbinių, prašoma persiųsti šiuo adresu: Mrs. Maria P. Ramūnas, 187 Carling Ave., Ottawa 1, Ont.

Daugelio torontiečių pažįstamas J. Kapocius, Lietuvių Enciklopedijos leidėjas, buvo sunegalavęs širdimi Cape Cod, kur šiuo metu vasaroja. Iš ligoninės jau išėjo, bet dar tebėra gydytojo priežiūroje. J. Kapocius bendradarbiai praneša, kad dėl leidejo ligos enciklopedijos darbas nenukentėjo — tęsiamas normaliai toliau. Jau atspausdintas 36-tas papildymų tomas, turįs 544 psl. Prenumeratorių jis pasieks maždaug už mėnesio laiką.

Iš eismo nelaimėje prie Stratfordo sužeistų lietuvių moksleivių ligoninėje tebegydomos dvi mergaitės. Vienai jų padaryta operacija, kitai tenka ilgiau pasilikti ligoninėje dėl lauzto rankos kaulo. Pagal papildomai gautą informaciją, moksleivių ekskursijos autobusą prie Stratfordo užkludęs mažojo tipo sunkvežimis. Policijos pranešimas dar nėra gautas. Iš jo turėtų paaiškėti tiksli nelaimės priežastis.

Mokyt. J. Valiulis, jau kelintą metą dirbęs kanadiečių pradžios mokykloje, tęsia studijas vasaros kursuose bakalauro laipsniui gauti.

Kostas Čirušis liepos 15 d. atskrido iš lietuviškojo Suvalkų trikampio ir apsigyvens Toronte. Jį iškvietė sesuo Julė Liutkienė.

Toronto portugalai leidžia 6 laikraščius — du savaitinius ir keturis dvisavaitinius. Visi jie neseniai steigti.

Kun. St. Kulbis, SJ, išvyko Romovon kapelionauti skautų stovykloje. Vėliau numato vykti į jaunimo stovyklą Manitoboje.

PASAULIO IVYKIAI

Atkelta iš 1-mo psl.
Protestantų oranžistų metinis paradas S. Airijoje baigėsi kruvinu soviništu protestantų ir katalikų susidurimu Belfasto, Londonderry, Dungiven ir kituose miestuose. Muštynės žuvo vienas asmuo, 90 buvo sužeista. Tvarkai atstatyti vyriausybė buvo priversta šauktis britų pagalbas. Nuolatinė įtampa galėtų pasilinti tik atitinkamos reformos — lygių pilietinių teisių suteikimas katalikų mažumai, religinės diskriminacijos uždraudimas. Premjeras J. Chichester-Clark protestantų vyriausybė tokiu reformų nesirizvija įgyvendinti, bijodama prarasti savo rėmėjus.

Jungtinių Tautų sekr. U Thant atkreipė Saugumo Tarybos narių dėmesį į faktą, jog Sueso kanalo pakrantėse jau beveik 100 dienų vyksta atviro karo veiksmai tarp Izraelio ir Egipto. Jis taipgi pareiškė, kad gali tapti atraktuoj JT stebėtojų iš kanalo zonos dėl jų gyvybei gresiančio pavojaus. Izraelio pusėje yra 10 JT stebėtojų punktų, Egipto — 9. Neginkluotų stebėtojų uždavinys yra nustatyti, kuri pusė pradeda susisaujudumus. Egiptas pasiskelbė susekė Izraelio šnipų grupę, kurios vadu buvo egiptiečių kilmės V. Vokietijos pilietis B. Y. Hamdan. Jam talkino vokiečiai A. Vincas, du egiptiečiai — K. Gomaa ir M. M. Mandour. Izraelio premjerės pavaduotojas Y. Allon sionistų suvažiavime ragino steigti ginkluotus žydų kaimus okupuotose arabų teritorijose. Susidaro įspūdis, jog Izraelis, pasitikiėdamas žydų spaudimu laisvojo pasaulio ir ypač Amerikos vyriausybės, nė negalvoja apie užimtos teritorijos grąžinimą arabams. Nuolatinė įtampa Artimuosiuose Rytuose Izraelio vyriausybę palengvina lėšų teikiama iš laisvame pasaulyje gyvenančių žydų. JAV ir Kanadoje kasmet surenkama dešimtys milijonų dolerių. Kaikuriuos žydų darbovietėse aukoti vertiami ir nežydai darbininkai.

Norvegė T. Heyerdahl vadovaujama tarptautinė papyro nendrių laivo "Ra" įgula, mėginusi iš S. Afrikos atlaukti i Barbados salą ir tuo būdu įrodyti, kad egiptiečiai tokiais laivais jau prieš 4.000 metų galėjo pasiekti Ameriką. buvo priversta nutraukti kelionę, kai nuo tikslų juos skyrė tik 600 mviu. Dėl "Ra" laivo audrų "Ra" laivas buvo įek apgadintas. Jis grėsė nukendimo pavojus. Laimėjimui buvo vainikuotos brito J. Fairfax pastangos persiirti Atlanta. Kelionę pradėjęs sausio 20 d. iš Ispanijos, jis laimaisiai pasiekė Floridą vandens srovų ir savo rankų raumenų dėka.

MONTREAL

Aušros Vartų par. žinios

— Liepos 20 d. prasidėjo Montrealio skautų ir skaučių stovykla "Baltijoje" prie Lac Sylvere ežero. Stovyklautojams ir svečiams Mišios buvo atnašautos 5 v. p.p.

— Pasibaigė Montrealio ateitininkų organizuota stovykla. Visais atžvilgiais stovykla laikoma labai pavykusia.

— Rugpjūčio 10 d. p. Skrubio nuosavybėje bus mūsų parapijos gegužinė — išvyka. Labai kviečiame visus tautiečius dalyvauti.

— Rengiasi santuokai Karolis Jankubonis iš Rochesterio su Ph. Diana Petronyte.

— Užpraėjusio sekmadienio rinkliava — \$149.28.

Bendruomenės veikla pastaruoju metu, dar prieš vasaros atostogas, gerokai susilpnėjo. Galbūt prie to prisidėjo buvusio apylinkės pirm. J. Lukošio nuostata. Jis gražiai suorganizavo Baltiečių Dieną, kurioje lietuviai aktyviai dalyvavo. Po to lietuvių iniciatyva ryškiau nepasirodė. Apgailestina, kad tautybių iškilmėje Place des Nations, kur dalyvavo beveik visos Montrealio tautinės grupės, lietuvių nepasirodė.

"Žmogus ir jo pasaulis" paroda yra gana gausiai lankoma. Netruksta lankytojų ir tautinių grupių paviljone "Ethnic Mošaic". Jo direktorius Igor Kuchinsky pernai buvo žydų paviljono direktorium. Pradžioje gru-

KANADOS IVYKIAI

Atkelta iš 1-mo psl.
Premjero P. E. Trudeau vyriausybė lig šiol nėra atsakiusi į amerikiečių 1967 m. įteiktą prašymą atnaujinti sutartį, pagal kurią amerikiečių strateginius bombonešius skrydžio metu kuru aprūpinantys lėktuvai galėtų naudotis bazėmis Kanadoje. Tokia sutartis buvo pasirašyta 1958 m., bet suspenduota 1963 m., įvedus tolimo skridimo kurą gabenančius lėktuvus. Tada amerikiečiai Kanadoje turėjo Cold Lake, Namao, Frobisher Bay ir Churchill bazes. Tokios bazės dabar būtų panaudotos tik tarptautinės įtampos atvejais, kai logika diktuoja lėktuvų išsklaidymą. Krašto apsaugos ministeris L. Cadieux pareiškė prietarijas sutarties atnaujinimui, bet lig šiol negalėjęs sulaukti premjero P. E. Trudeau sprendimo.

Newfoundlando premjeras J. Smallwood pernai pasiskelbė atsisatydinsias iš provincijos liberalu vado pareigų. Jam pakeisti ši rudenį šaukiamas liberalų suvažiavimas, tačiau J. Smallwood, Newfoundlandą valdęs nuo įsijungimo į Kanados federaciją 1949 m., vėl pakeitė nuomonę. Suvažiavime dabar jis žadą atsisatydinti ir vėl kandidatuoti į partijos vadus.

Kanada pardavė Peru respublikai 7.500.000 bušelių kviečių už \$14 milijonų. Tai yra pirmą tokia transakcija su P. Amerikos kraštais kelerių metų laikotarpį. Sutartį pasirašė Peru finansų ministeris gen. Francisco Morales y Bermudez ir Kanados prekybos ministeris J. Pepin. Ši rudenį Limoj įvyksiančio tarptautinėje prekybos mugė dalyvaus apie 30 kanadiečių bendrovių. Mugės metu turės pasitarimus Peru ir Kanados prekybos ministeriai dėl tolimiesnių prekybinių ryšių.

Federacinė ir Ontario vyriausybės nuo 1964 m. tiria priemonės, kurių dėka šiaurinės Ontario dalies upės, tekančios į Hudsoną ir James įlankas, būtų nu-

pė iniciatorių norėjo gauti Jungtinių Tautų paviljoną arti Place des Nations, bet nepavyko. Buvo duotas buvęs krikščionių paviljonas. Dabar jame išstatyti tautodailės dirbiniai šių tautybių: latvių, lietuvių, indėnų, japonų, vokiečių, lenkų, ukrainiečių. Minėtinos paskirų autorių skulptūros: S. Lewis, E. Wertheimer; keramikos: V. McCluse, D. Beauchemin, B. Coffey; taipgi lietuvių, lenkų ir portugalų ekspozitai.

Atostogų metas sustabdė organizacinį veikimą. Jaunimas stovyklauja, senimas — "piknikauja".

Paryžiaus žurnalas "Esprit" š. m. liepos—rugpjūčio laidoje paskelbė straipsnį apie Kvebeko prancūzus. Jo autorius J. M. Dommenach konstatuoja, kad Kvebeko prancūzai yra nusiteikę prieš Prancūzijos prancūzus. Kanados prancūzai esą amerikiečiai, išaugę ne Paryžiaus įtakoj. Prancūzija turėtų atsisakyti savo etnocentrinės laikysenos. Esą neįsimintinga skatinti Kanados prancūzus į kovą su angliais. Tokiu konfliktu pasinaudotų tiksliai JAV. Kitas autorius tame pačiame žurnale J. F. Saucier sako, kad iš viso Kanados prancūzai yra nusistatę prieš europiečius, kaip ir visi kiti Amerikoje. Be to, Kanados prancūzai esą skirtingi religinių požiūrių ir tebemano, kad Prancūzija apleidžia savo tautiečius Kanadoje.

kreiptos į Superior ežerą. Jų vandenį planuojama parduoti Jungtinėms Amerikos Valstybėms, kur jau dabar jaudiamas vandens trūkumas. Užtvankos ir rezervuarai palieštų pagrindines šiaurinio Ontario upes — Albany, Winsk, Severn, Moose ir Attawapiskat. Jų įgyvendinimas pareikalautų poros milijonų dolerių. Vanduo į Superior ežerą būtų įleidžiamas prie Port Arthur ir Fort William pagal amerikiečių poreikius. Rezervuarams tektų panaudoti tūkstančius hektarų žemės, kurios Kanadoje yra perteklius. Į tyrimus jau yra investuotas milijonas dolerių, paruošti keli pranešimai Ontario ir federacinėi vyriausybėms. Specialistų nuomone, planas yra įgyvendinamas, bet brangus. Išlaidas, aišku, galėtų padėti padengti amerikiečių parama.

Metropolinio Toronto vykdomojo komiteto pranešimu, priimta nutarimą leisti beveik 60.000 pensininkų torontiečių naudotis TTC susisiekimo priemonėmis už pusę kainos (8 bilietėliai už dolerį) tenka atidėti. nes Toronto savivaldybė neturi teisės TTC bendrovei nuostolius padengti iš savo iždo. Ontario provincinis parlamentas pirmą turės pakeisti kaikuriuos metropolinio Toronto nuostatų paragrafus. Posėdžius provincinis parlamentas pradės tik rugsejo 30 d. Iki to laiko susisiekiama atpiginimą pensininkams tenka atidėti, nors jis turėjo įsigalioti rugpjūčio 15 d.

Uste Nad Laben mieste, Cechoslovakijoje, liepos 21 d. prasidėjo Kanados piliečių, susisiekimo departamentu tarnautojo Rudolfo Holatovo byla, kurioje leista dalyvauti Kanados ambasados atstovui. Spionazų kaltinamas R. Holata buvo sumistas sausio 6 d. Bylą teko atidėti dėl irodymų stokos. Kaltintųjų teigimu, spionazų vienos valstybės (ne Kanados) naudai R. Holata vertėsi iki emigravimo Kanadon 1951 m.

MONTREAL ENTERPRISES REG'D.

TELEFONAS 727-3120
VISŲ RUSIŲ DRAUDA
6695-35th Avenue, Rosemount, Montreal, 409, P.Q.
ALBERTAS NORKELIŪNAS, B.A.C.S.C.I.B. 727-3120
NAMU:
ARVYDAS RUDZEVICIUS, A.I.B. 271-5758

"LITAS" ADRESAS: 1465 DE SEVE STREET MONTREAL 205, QUE., TEL. 766-5827

DUODA PASKOLAS:		MOKA UŽ:	
Asmeninės iš	9 %	Depozitus	5.0%
Nekiln. turto iš	8.5%	Sėrus (numatyta)	5.5%
įskaitant gyvybės draudimą iki \$10.000.		Term. ind. 1 metams	7.0 %
		Term. ind. 2 metams	7.25%
JAU ISDUOTOS PASKOLOS iki termino lieka senomis palūkanomis (pradedant 6.5%)		Term. ind. 3 metams	7.25%
		Nemokamas g y v y bės draudimas iki \$2.000 šėrų sumos.	